

IO2

VIRTUAL TRAINING SEMINARS FOR «LIT. MENTORS»

Slovene Publication

Partners:

HELLENIC
FOUNDATION FOR
CULTURE

Institute of
Entrepreneurship
Development

IT STUDY
Oktató- és Kutatóközpont

Sandorf

Društvo slovenskih pisateljev
Slovene Writers Association

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Facebook: @read.in.club

Instagram: read.in.club

LinkedIn: Read In Club READ-ING for CuLtUres across Borders

To publikacijo je ustvarilo 6 partnerskih organizacij v okviru projekta Erasmus+
READ-IN-CLUB: READ-ING for CuLTUres across Borders:

Culture Polis
Krf, Grčija

HELLENIC
FOUNDATION FOR
CULTURE

Hellenic Foundation for Culture
Atene, Grčija

institute of
Entrepreneurship
Development

A.B. Institute of
Entrepreneurship
Development Ltd.
Polis Chrysochous, Ciper

ITStudy Hungary
Educational and
Research Centre for
Information and
Technology Ltd.
Gödöllő, Madžarska

Društvo slovenskih pisateljev
Slovene Writers' Association

Društvo slovenskih pisateljev
Ljubljana, Slovenija

Sandorf

Sandorf Publishing
Zagreb, Hrvaška

Datum objave: april 2022

Slovenska verzija

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Podpora Evropske komisije za produkcijo te publikacije ne pomeni odobritve vsebine,
ki odraža samo stališča avtorjev. Evropska komisija prav tako ni odgovorna za kakršno
koli uporabo informacij, ki jih vsebuje.

Kazalo

O projektu	3
Pregled 2. Intelektualnega rezultata (IO2)	5
Metodologija IO2	6
Opis modulov: Read-In-Club usposabljanje za Lit.mentorje	9
MODUL 1	9
MODUL 2	21
MODUL 3	32
MODUL 4	41
MODUL 5	59
MODUL 6	69

O projektu

Ustvarjalni in kulturni sektor spada med tiste segmente družbe, ki jih je najbolj prizadela nova kriza COVID-19 iz leta 2020, ki je povzročila ogromno socialnih pretresov v evropski družbi: državljani EU se soočajo z »novo normalnost« ostajanja doma in življenja v *lockdownu*. Ker je bila človeška interakcija v teh kritičnih okoliščinah resno prizadeta, predstavljajo vrednote EU za socialno kohezijo, vključevanje, medkulturni dialog, sodelovanje skupnosti, razumevanje »drugega« in strpnost, vse to, kar prenašata umetnost in kultura, velik izziv.

Projekt READ-IN-CLUB (READ-ING for CuLtUres across Borders) je program, usklajen z EU-ERASMUS+ in vključuje 6 partnerjev (A.B. Institute of Entrepreneurship Development Ltd - CY, CulturePolis-GR, Hellenic Foundation for Culture-GR, ITStudy-HU, Društvo slovenskih pisateljev-SI, Sandorf Publishing-HR) iz 5 različnih držav članic EU (Ciper, Hrvaška, Grčija, Madžarska in Slovenija). Njegov glavni cilj je opremiti našo družbo s tistimi veščinami in kompetencami, ki so bistvenega pomena za zagotavljanje nemotenega okrevanja po nedavni zdravstveni krizi. V projektu READ-IN-CLUB umetnost literature ter institucija knjižnih klubov in bralnih skupnosti skupaj z močjo digitalne tehnologije predstavljata močne spodbujevalce neformalnega učenja in dialoga ter ustvarjata podporno kulturno okolje, kjer se ljudi spodbuja, da postanejo inovatorji in učinkoviti vseživljenjski učenci.

V tem kontekstu projekt READ-IN-CLUB cilja na strokovnjake knjižne industrije, ki organizirajo in koordinirajo delovanje bralnih klubov ali drugih izobraževalnih dejavnosti, povezanih z literaturo: pisatelje, avtorje, prevajalce, direktorje in predstavnike zasebnih in javnih knjižnic, moderatorje bralnih klubov/knjižnih klubov, vodje založb in literarnih organizacij, založnike, urednike.

Cilji projekta so:

READ-ING for CuLtUres across Borders

- Razviti medsektorski pristop za sodelovanje – na podlagi vrednot EU, ki jih ustvarja in prenaša literatura.
- Spoprijeti se z izzivom vključevanja izobraževalnega vidika bralnih klubov za vzpodbujanje socialne vključenosti in medkulturni dialog v »digitalno, post-COVID agendo« deležnikov knjižne industrije.
- Izboljšati strokovne veščine in digitalne kompetence koordinatorjev bralnih klubov, da postanejo »Lit. mentorji« medkulturnega dialoga.
- Razviti in ponuditi digitalno platformo za bralne klube, inovativno gradivo za usposabljanje in vsebinske metodologije za uspešno izpolnjevanje potreb koordinatorjev bralnih klubov in njihovih skupnosti ter jih opolnomočiti na vseh ravneh.

Pregled 2. intelektualnega rezultata (IO2)

Virtualni izobraževalni seminarji za »Lit.mentorje« so osrednji rezultat projekta RIC in so namenjeni izpolnjevanju potrebe po inovativnem in digitalnem izobraževalnem pristopu, ki poskuša v kontekst bralnih skupnosti integrirati kulturne, družbene in izobraževalne razsežnosti literatura za medkulturni dialog in socialno vključenost.

S tem spodbuja strokovni razvoj in ustvarjalnost strokovnjakov s področja knjige, predvsem pa koordinatorjev in organizatorjev bralnih klubov in literarnih organizacij, jih opolnomoči, da postanejo bodoči »Lit.mentorji«, ki prenašajo relativna spoznanja, kompetence, odnos in vedenje do odraslih bralcev.

Natančneje, IO2 kot rezultat serije digitalnih seminarjev ponuja izobraževalno gradivo, ki je namenjeno strokovnjakom knjižnega sektorja – dejavnim pri koordinaciji bralnih klubov – ki so predani vlogi "Lit.mentorjev". Gradivo je namenjeno razvoju strokovnih in medkulturnih kompetenc, uči o mentoriranju bralnih skupnosti, da bi preoblikovali izkušnje »kolektivnega branja« v okolja vseživljenjskega učenja, ki spodbujajo procese medkulturnega dialoga in poudarjajo vrednost literature za enakost, raznolikost, vključenost, strpnost, odprtost duha, medsebojno razumevanje in ustvarjalni razvoj ter inovativnost. Spodbuja zanimanja za univerzalne vrednote EU za razumevanje »drugega« skozi literarna dela ter poudarja nujnosti medkulturnih kompetenc in digitalnih veščin v sodobni, hitro spreminjajoči se in post-COVID kulturni in ustvarjalni industriji EU.

Partnerji projekta so se dogovorili o razporeditvi tem za digitalne seminarje: vsakemu partnerju je bila dodeljena tema, ki je najbližja njegovemu področju dejavnosti. Nato je sledil postopek priprave gradiva za virtualne seminarje, ki obsega strokovna predavanja, praktične vaje, delavnice, preglede leposlovja in neumetnostnih knjig, pogovore s strokovnjaki iz knjižne panoge in literarne teorije.

Vrhunec IO2 je bilo fizično srečanje v Splitu na Hrvaškem, kjer so se vsi partnerji zbrali, da bi pregledali rezultate IO2 in se pripravili na IO3, kar je omogočilo raziskovanje novih pristopov in izmenjavo izkušenj med partnerji projekta.

Metodologija IO2

Izgradnja IO2 je bila velik izziv za vse partnerje projekta Read-In-Club. Zahtevala je ustvarjanje pozitivnega in vključujočega okolja, ki bo služilo kot širši okvir za razvijanje praktičnega znanja in veščin bodočih mentorjev spletnega bralnega kluba.

IO2 je bil zgrajen z uporabo kreativnih metod spletnega učenja, ki temeljijo na teoriji medsebojno povezanega učenja 21. stoletja ali »konektivizmu«, kot najbolj relevantni teoriji za izvajanje spletnih tečajev za odrasle. Glede na osnovna načela te teorije:

- Ni stroge ločnice med trenerji in tečajniki, saj so lahko vsi udeleženci strokovnjaki na svojem specifičnem področju.
- Glavna vloga trenerjev je, da delujejo kot moderatorji, katerih naloga je ustvariti intenzivno sodelovanje in izmenjavo znanja med udeleženci.
- Čeprav bo zagotovljeno visokokakovostno učno gradivo, učnega procesa ne bo vodila učna vsebina, učenje drug od drugega bo zelo osredotočeno.

Učno okolje služi kot prostor za ustvarjalnost in interaktivnost, virtualni seminarji usposabljanja upoštevajo, da nimajo vsi člani ciljnih skupin enake vloge, znanja ali izkušenj pri temah projekta READ-IN-CLUB, zato si prizadevajo za obogatitev njihovih veščin in kompetenc na najbolj učinkovit, interdisciplinaren način, prilagojen potrebam in lastnostim udeležencev, vključno z:

- a) Seminarji v realnem času prek videokonferenčnih aplikacij (npr. Zoom, Skype), katerih cilj je motivacijski uvod v temo, da se vzpostavi osebni stik med trenerjem in udeleženci, ter nadaljevanje interaktivnih delavnic, skupaj z vključitvijo digitalne *team building* aktivnosti in skupinske delovne naloge za udeležence.

Ti seminarji so bili izvedeni z različnimi pristopi in metodologijami: interaktivne delavnice, predavanja, pogovori, intervjuji. Vsak partner se je odločil za pristop in metodologijo, ki je ustrezala temi njegovega spletnega seminarja.

- a) Spletno učenje in sodelovanje v sistemu za upravljanje učenja, ki temelji na okvirju odprtokodnega Moodla (modularno objektno usmerjeno dinamično učno okolje), ki podpira sodelovanje in kolaborativno ustvarjanje vsebin ter integrira orodja za konstruktivno pedagogiko. Moodle Learning Management System (platforma, ki se zaveda spleta 2.0) preko uporabniškega vmesnika, ki je enostaven za uporabo, omogoča trenerjem ustvarjanje, nalaganje, izmenjavo digitalnih učnih vsebin, ocenjevanje nalog, kvize, forume za razprave itd.

Vsi deli virtualnih izobraževalnih seminarjev so bili zasnovani kot spletni moduli (vsak partner je podatke in metodologijo izvlekel, uredil in formatiral iz lastnih izvedenih spletnih seminarjev), ki jih spremlja pisno izobraževalno gradivo v pričujoči e-knjigi. E-knjiga je praktičen priročnik o rezultatih IO2, pripravljen za razlago in vodenje uporabnika spletnega Moodle LMS projekta Read-In-Club.

Vsi moduli sheme so na voljo v angleškem jeziku in so tudi prevedeni v jezike vseh partnerskih držav, da se zagotovi celovit rezultat, ki spodbuja ustvarjalnost, kulturo in večkulturnost.

Sprejeta metodologija obsega sledeče naloge:

NALOGA 1: RAZVOJ UČNEGA PROGRAMA

Sandorf je kot vodja IO2 razvil učni načrt in koordiniral izvedbo virtualnih seminarjev.

NALOGA 2: RAZVOJ UČNIH VSEBIN-MODULOV

Pri razvoju modulov so sodelovali vsi partnerji enakopravno in solidarno, pri čemer so ključne odločitve sprejemali tako na mesečnih spletnih srečanjih kot tudi na fizičnem srečanju v Splitu.

NALOGA 3: RAZVOJ METODOLOGIJE USPOSABLJANJA

Metodologija usposabljanja je bila usklajena med vsemi partnerji, tako da je vsak od njih lahko prilagodil svoje prakse na temo, ki mu je bila dodeljena.

NALOGA 4 : GRAFIČNO OBLIKOVANJE IN RAZVOJ VEČJEZIČNE VLE PLATFORME

Vodja IO3 ITStudy je predstavil preprosto in inovativno metodologijo razvoja VLE platforme VLE.

NALOGA 5: VREDNOTENJE

Na predlog predstavnikov HFC so se partnerji skupaj dogovorili o metodi ocenjevanja modulov.

Opis modulov: Read-In-Club usposabljanje za Lit.mentorje

MODUL 1

Izvedel CulturePolis – Grčija

Naslov modula:
Literatura, bralni klubi in medkulturni dialog <i>Vključujoč značaj literature in kako vstopiti v svet branja</i>
Učni cilji:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Proučiti, zakaj je literatura osnova procesov medkulturnega dialoga. 2. Raziskati moč bralnih klubov kot medijev za razvoj medkulturnih kompetenc. 3. Predstaviti nekaj tehnik in študij primerov o tem, kako literarni in bralni klubi spodbujajo medkulturni dialog.
Uvod:
<p>Ta modul raziskuje medsebojno povezanost literature, bralnih klubov in medkulturnega dialoga. Kako lahko literatura koristi in pospešuje medkulturno razumevanje in kako je mogoče z bralnimi klubi utrditi recepcijo literarnega ustvarjanja med kulturami? To so nekatera vprašanja, ki jih koordinator bralnega kluba lahko postavi v središče pri oblikovanju in načrtovanju bralnih srečanj svojega kluba.</p>

Vsebina modula:**ENOTA 1:****Kaj je medkulturni dialog?**

Izraz medkulturni dialog, ki do konca 90. let prejšnjega stoletja ni bil preveč razširjen ali znan večini ljudi v Evropi, je danes v naši zavesti znan in uveljavljen izraz. Tako je bilo po vsem svetu opravljenih veliko akademskih študij za analizo njegovih vidikov in parametrov ter njihovega vpliva na študij humanistike in drugih družbenih in antropoloških ved.

· Prvič je bil opredeljen leta 2008 v Beli knjigi o medkulturnem dialogu (str. 8) kot »odprta in spoštljiva izmenjava mnenj med posamezniki in skupinami z različnimi etničnimi, kulturnimi, verskimi in jezikovnimi ozadji ter dediščino na podlagi medsebojnega razumevanja in spoštovanja.«

Vendar pa medkulturni dialog ni "nov" pojav. Potreba po dialogu in komunikaciji z drugimi kulturami ter po »odpiranju« proti socialno, politično, kulturno in versko drugačni kulturi/ljudstvu je bilo vedno pomemben del človeške zgodovine.

Zakaj je medkulturni dialog tako pomemben?

Res je, da ima vsaka kultura svoje specifične značilnosti, ki zajemajo način življenja, tradicije, estetska doživetja, verska prepričanja, osebne in kolektivne vrednote kraja, z drugimi besedami, kultura je povezana z jedrom družbe, v kateri se razvija. Kljub temu se nobena kultura ne more razvijati brez komunikacije z drugimi. Kultura naroda širi naša obzorja do novih idej in zaznav. Hkrati z odkrivanjem kulturne identitete drugih pridobivamo večjo zavest o lastni kulturni identiteti. Ko kultura ni omejena na ozke meje kraja svojega nastanka, izgubi svojo introvertiranost in dobi univerzalen značaj. Tako specifične značilnosti kraja samodejno postanejo **univerzalne**, prav tako vrednote in ideali, ki jih predstavlja vsaka kultura.

ENOTA 2:

Pomen literature v medkulturnem dialogu

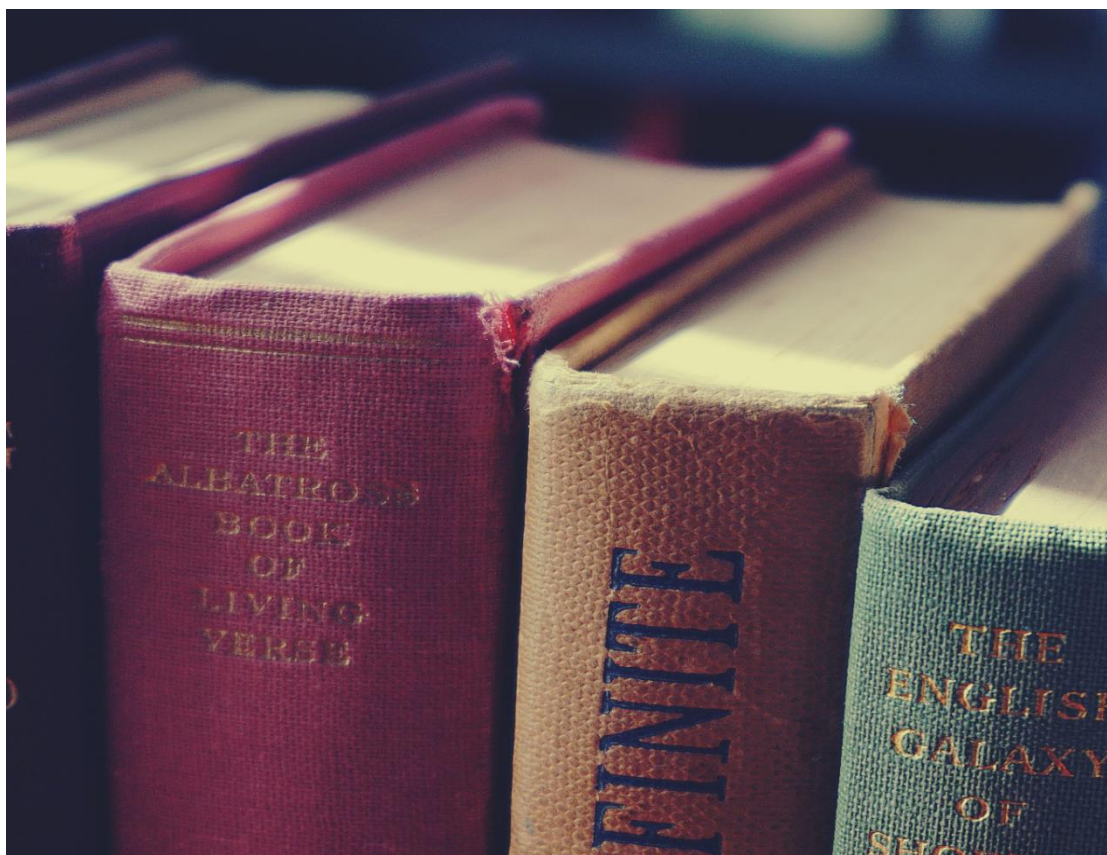
Eno najpomembnejših »orodij« oziroma komunikacijskih mostov za medkulturni dialog je literatura, ki je ena najbolj dostopnih oblik umetnosti. Tudi ko izraža ali obravnava določene elemente specifične skupnosti ljudi, so in morajo biti vrednote, ki jih promovira, univerzalne in humanitarne, saj je glavni namen literature Človek, skupaj s temeljnimi eksistencialnimi vprašanji, ki ga zadevajo in določajo ali upravljajo njegov obstoj, vedenje, prepričanja itd.

Tukaj citiramo Aristotela: "Književnost ne posnema le življenja in družbe nekega kraja, ne odseva le njegove preteklosti ali sedanosti, temveč je njena najpomembnejša funkcija združevanje in poenotenje ljudi ..."

Pred kratkim je Umberto Eco v svoji teoriji "Semiotike¹" predlagal, da je treba celotno kulturo preučevati kot pojav komunikacije. Tako je podprl francoskega filozofa/avtorja Jean-Paula Sartra. Poleg tega je pisatelj George Eliot poudaril, da: "Če literatura ne razširi naše perspektive za drugega, potem nima moralnega vpliva."

Literatura je torej univerzalen jezik, ki presega vse meje: čeprav pisatelji slikajo jedro svoje družbe ali vprašanja, ki jih odpirajo, izhajajo iz neposrednega kulturnega konteksta, ki jih obdaja, **je vidik univerzalnosti vedno prisoten.**

¹ Theory of "Semiotics, Umberto Eco: Indiana University Press, series: Advances of Semiotics

ENOTA 3 :

Bralni klubi kot orodje za razvoj medkulturnih kompetenc

Unescova publikacija Medkulturne kompetence ([Intercultural Competencies](#)) iz leta 2013 je opozorila na pomen in moč pripovedovanja zgodb v mnogih kulturah po vsem svetu skozi celoten čas človeštva. Nadalje je v publikaciji iz leta 2013 zapisano: »Le s skupno gradnjo odnosa, v katerem ljudje poslušajo drug drugega, lahko posamezniki pokažejo svoje medkulturne kompetence« (str. 38), kar pomeni, da so odnosi (in poslušanje) zelo pomembni pri razvoju medkulturnih kompetenc.

Z ustvarjanjem pogojev za poslušanje in izmenjavo lahko bralni klubi služijo kot mesta, kjer se razvijajo medkulturna zavest in kompetence. Pri kritičnem branju se posamezniki, ki sodelujejo v knjižnih klubih, ukvarjajo s skupnimi izkušnjami udeležencev, pa tudi likov v knjigah, o katerih razpravljajo. To lahko vodi do večjega razumevanja in empatije do tistih, ki imajo drugačno identiteto od naše .

Medtem ko branje vsekakor ponuja priložnost za raziskovanje in razumevanje »drugega«, je diskusija v bralnih klubih tista, ki je »v središču medkulturnega ozaveščanja«.

Tu nastopi vloga koordinatorja bralnega kluba.

Photo: Getty Images

Kako lahko koordinator bralnega kluba spodbuja medkulturno ozaveščenost?

· Kot smo že navedli v prejšnji enoti, so literarni ustvarjalci več kot zgolj pripovedovalci lokalnega mita, njihovo pisanje naj bi odražalo univerzalne resnice. Koordinator mora člane bralnega kluba spodbujati k pozornejšemu in kompleksnejšemu opazovanju literarnega lika. Razmišljati morajo o človekovem stanju, o človeku samem, o tem, kaj vlada človekovemu obstoju, njegovemu obnašanju in delovanju v danem – običajno katalitičnem – tragičnem ali vsaj odločilnem času. Tudi kadar se pripovedi nanašajo na zgodovinske dogodke, ki so zaznamovali avtorjev rojstni kraj, njihove zgodbe odražajo vidike univerzalne zgodovine človeštva.

· Koordinatorji bralnih klubov lahko svojim članom predstavijo in predlagajo pisce, ki s svojim delom spodbujajo medkulturni dialog in univerzalnost literature. Pisateljev, ki so imeli zelo pomembno vlogo pri seznanjanju z drugimi, ki so govorili o univerzalnem človeku, ne da bi »odstranili lokalne barve in vonjave kraja svojega izvora«, z drugimi besedami, ne da bi »opustili« kontekst, v katerem živijo, in posebne značilnosti njihovega kraja, je toliko, da jih človek ne bi mogel prešteti ali naštet. Indikativno, omenjenih je le nekaj najbolj emblematičnih avtorjev v zgodovini literature: Hugo, Flaubert, Tolstoj, Dostojevski, Melville, Steinbeck, pa tudi Naguib Mahfouz, Taha Hussein, Nikos Kazantzakis in številni drugi.

· Koordinatorji bralnih klubov lahko dodajo posebna medkulturna učna orodja in aktivnosti, kot so zgodbeni krog, razlike v vrsti ali človeške knjižnice:

Zgodbeni krog je majhna skupina posameznikov, ki sedijo v krogu in si delijo zgodbe – običajno iz lastnih izkušenj ali domišljije – ki se osredotočajo na skupno temo. Ker vsaka oseba, ki je na vrsti, deli svojo zgodbo, se oblikuje bogatejša in kompleksnejša zgodba. Na koncu ljudje vidijo resnične razlike in skupne točke zgodb. Zgodbeni krog je potovanje z več razsežnostmi, preobrati in obrati.

Razlike v vrsti je igra v treh korakih: na začetku koordinator kluba člane prosi, da na list papirja napišejo, kaj mislijo, da imajo skupnega z enim ali več liki (odloči koordinator) knjige, o kateri razpravljajo. Svojih imen jim ni potrebno pisati na papir. Ko končajo, koordinator pobere njihove zapiske in povabi člane bralnega kluba, da se postavijo v vrsto pred njim. Koordinator glasno prebere zapisane izjave eno za drugo. Ob vsaki izjavi so člani pozvani, da naredijo korak naprej, če prebrana izjava velja tudi zanje, ali ostanejo v istem položaju, če ne. Ko so vse izjave prebrane, se člani bralnega kluba zberejo za zaključno razpravo.

Človeške knjižnice: Koordinator povabi člane bralnega kluba, da so del žive knjižnice. Prosi jih, naj se odločijo, ali želijo biti bralci ali knjige: skupina naj se po želji razdeli v dve. Tisti, ki so se odločili biti knjiga, naj si zamislijo zelo sugestivno in neposreden naslov za knjigo. Spodbuja se jih, da razmišljajo o vidikih, povezani s kulturno izmenjavo in dialogom, z njihovimi osebnimi izkušnjami ali knjigami, ki so jih prebrali. Bralci zahtevajo seznam naslovov in si nato začnejo izposojati knjige. Delijo človeške zgodbe, ki jih navdihujejo izkušnje iz resničnega življenja in iz literarnega raziskovanja, ki so ga člani bralnega kluba že izvajali v preteklosti.

Koncept »človeške knjižnice« je bil sprva ustanovljen kot gibanje v Kopenhagenu na Danskem leta 2000. Njegov namen je obravnavati predsodke ljudi tako, da jim pomaga, da o tabu temah govorijo odkrito in brez obsojanja. Zdaj se je gibanje spremenilo v mednarodno organizacijo in uporablja knjižnično analogijo izposoje ljudi namesto knjig. Človeška knjižnica ni sestavljena iz dejanskih knjig, ampak iz ljudi, ki so pripravljeni deliti svoje zgodbe in izkušnje z drugimi, da bi se borili proti predsodkom in spodbujali raznolikost.

ŠTUDIJA PRIMERA:

Bralni klub v Trakiji:

Bralni klub Komotini v Trakiji v Grčiji deluje od leta 2016 in je nastal iz čiste ljubezni njegovih članov do knjig in njihove potrebe po izmenjavi idej in mnenj o tem, kar berejo. Klub šteje 60 registriranih članov, od tega 40 aktivnih. Srečujejo so dvakrat mesečno, izbira knjig pa temelji na demokratični odločitvi članov. Glavni poudarek izbora so različna literarna obdobja tako grške kot tuje literature.

Ta klub je dobra študija primera zaradi večkulturnega značaja regije, v kateri deluje, Trakije: na območju Trakije sobivajo v Grčiji rojeni kristjani, Pontijci, Armenci in muslimani, vključno z muslimani turškega izvora, Pomaki in Romi. Poleg tega je Trakija obrobna regija Grčije, ki meji na Bolgarijo, zato ima med drugim močne balkanske kulturne značilnosti. Koordinator bralnega kluba Komotini skupaj s člani prepoznava posebnosti svojega kraja in se zaveda pomembnosti medkulturnega dialoga pri delovanju njihovega kluba. Zato redno izbirajo knjige, ki podpirajo razumevanje »drugega«.

Njihova bralna praksa temelji na prepoznavanju tistega, kar ljudi združuje, tj. skupne značilnosti, ki si jih delijo z liki v knjigi, in nato prepoznavanje, po čem se zdi, da se razlikujejo.

Ko preberejo knjigo, odkrijejo, da je tisto, kar ljudi združuje, veliko več kot tisto, kar jih ločuje, in res, ovire, ki otežujejo medkulturni dialog, je mogoče prestopiti zahvaljujoč univerzalnim vrednotam, ki vladajo harmoničnemu sobivanju.

Bralni klub Komotini si prizadeva še bolj vključiti pomen kulturne raznolikosti v svoja branja z izborom knjig in avtorjev iz kultur, s katerimi meji Trakija, to je bolgarske, turške, arabske in balkanske literature.

ZAKLJUČEK:

- Vsaka kultura ima svoje posebne značilnosti.
- Nobena kultura se ne more razvijati brez komunikacije z drugimi (medkulturni dialog).
- Literatura je eno najpomembnejših »orodij« oziroma komunikacijskih mostov za medkulturni dialog.
- Literatura je univerzalni jezik, ki presega vse meje.
- Pripovedovanje zgodb je temeljnega pomena za razvoj medkulturnih kompetenc in zavesti.
- Pripovedovanje je jedro delovanja bralnih klubov.
- Koordinatorji bralnega kluba lahko postanejo posredniki medkulturnega ozaveščanja članov kluba.

KVIZ/NALOGA ZA SAMOOCENJEVANJE:

1. Vsaka kultura ima svoje posebne značilnosti in se tako razvija znotraj ozkih meja kraja svojega nastanka.

A. Pravilno

B. Napačno

Pravilen odgovor: Napačno.

Res je, da ima vsaka kultura svoje specifične značilnosti, ki zajemajo način življenja, tradicije, estetska doživetja, verska prepričanja, osebne in kolektivne vrednote kraja, z drugimi besedami, kultura je povezana z jedro družbe, v kateri se razvija. Kljub temu se nobena kultura ne more razvijati brez komunikacije z drugimi.

2. Glede na to, da je literatura umetnost pripovedovanja, izraža ali obravnava določene elemente določene skupnosti ljudi. Univerzalni vidik literature je v potencialu izražanja vrednot, ki so univerzalne in humanitarne.

A. Pravilno

B. Napačno.

Pravilen odgovor: Pravilno.

Tudi ko [literatura] izraža ali obravnava določene prvine določene skupnosti ljudi, vrednote, ki jih promovira, so in morajo biti univerzalne in humanitarne, saj je glavni namen literature Človek sam, poleg temeljnih eksistenčnih vprašanj, ki se nanašajo nanj in določajo ali urejajo njegov obstoj, vedenje, prepričanja itd.

3. V človeških knjižnicah:

A. so zbrane in hranjene knjige iz vsega sveta .

B. posamezniki metaforično prevzamejo vlogo "knjige" in delijo zgodbo z drugimi.

C. baza podatkov vseh knjižnic, ki delujejo na svetu.

Pravilen odgovor: B

Človeška knjižnica ni sestavljena iz dejanskih knjig, ampak iz ljudi, ki so pripravljeni deliti svoje zgodbe in izkušnje z drugimi, da bi se borili proti predsodkom in spodbujali raznolikost.

SEZNAM REFERENC:

- A. https://unesdoc.unesco.org/in/documentViewer.xhtml?v=2.1.196&id=p::usm_arcdef_0000370336&file=/in/rest/annotationSVC/DownloadWatermarkedAttachment/attach_import_7c9c55b8-0c83-4f0a-aa8a-b725b4a016ed%3F_%3D370336eng.pdf&locale=en&multi=true&ark=/ark:/48223/pf0000370336/PDF/370336eng.pdf#15044-3018-Fullbook.indd%3A7_bck%3A1503
- B. [https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-1947/Final Toolkit compressed.pdf](https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-1947/Final_Toolkit_compressed.pdf)
- C. <https://humanlibrary.org/about/>
- D. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000219768.locale=en>

MODUL 2

Izvedel Sandorf – Hrvaška

Naslov modula:
Razvijanje medkulturne inteligence v bralni skupnosti - Razumevanje književnosti kot nadgradnje splošnega znanja
Učni cilji:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Vzpostavitev razumevanja med udeleženci v procesu skupinskega branja: pridobivanje osnovnih elementov spretnosti branja in razumevanja. 2. Prepoznavanje pozitivnih učinkov procesa branja in kako lahko literatura pomaga izboljšati komunikacijo. 3. Prepoznavanje skupnih tem in motivov v medkulturnem spletnem okolju. 4. Primerjalna analiza kulturnih kontekstov skozi literature in premostitev jezikovnih/prevajalskih barier. 5. Razširitev obzorij znanja: omogočiti udeležencem, da kontekstualizirajo svoje znanje in izkušnje v literaturi ter prevzamejo aktivno vlogo pri definiranju in izvajanju medkulturne inteligence.
Uvod:
Cilj in namen modula je omogočiti bodočemu uporabniku, da z branjem in skupno bralno izkušnjo doseže medkulturno inteligenco. S praktičnimi primeri prikazuje pomembno vlogo literature pri razvoju družbe ter gradnji razumevanja in dialoga.

Vsebina modula::

Ključne besede modula: medkulturni pristop, svetovna književnost, bralna kultura, razumevanje skozi literaturo, doživljanje različnih kulturnih kontekstov, izobraževalni vidik književnosti

Enota 1:**Razumevanje literature**

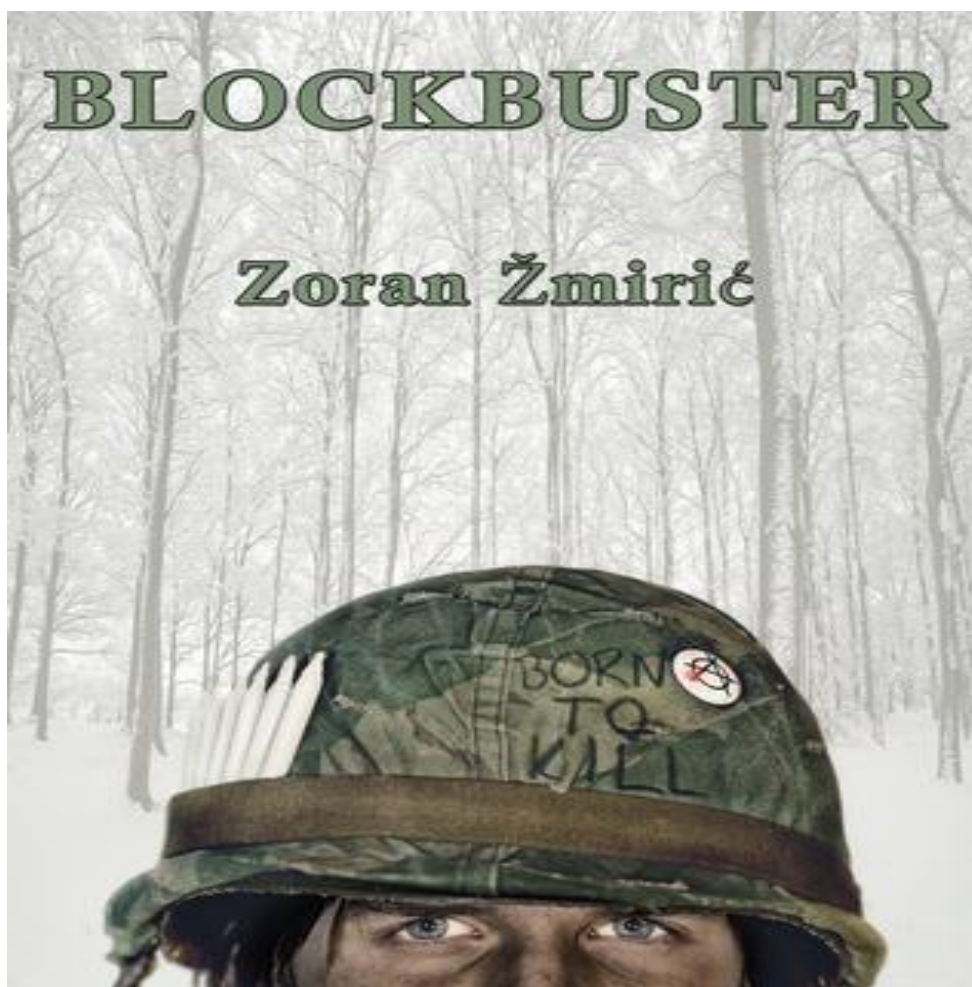
Primer različnih praks, raziskav, pristopov, o katerih smo razpravljali z udeleženci; primer dvojezičnega avtorja, ki piše o svojih izkušnjah v različnih kontekstih.

PREDSTAVITEV GORANA ŽMIRIĆA

- Odhod v drugo okolje in kontekst (Irska) zaradi potrebe po distanci in izkušnjah, ki mu bodo dale novo podobo o sebi; sama izkušnja Irske je bila zanj intenzivna, fascinantna in lepa, čeprav sprva, v obdobju prilagajanja, ni bilo lahko;
- Čeprav je odšel na Irsko v zrelih letih, pri 48 letih, se je lahko odlično vklopil; kljub temu, da njegovo znanje jezika ni brezhibno, je s strani novih sodelavcev in okolice doživel popolno sprejetost in razumevanje; irska družba je izjemno občutljiva na diskriminacijo na podlagi spola, rase, starosti in druge vrste diskriminacije;
- doživljanje anglofonskega konteksta v smislu literarnega ustvarjanja: Irsko je bila zelo spodbudna za njegovo pisanje, saj je zaradi jezikovne ovire čutil dodatno potrebo po izražanju; v vsakdanjem življenju je deloval v drugem, tujem jeziku, v katerem se ni mogel polno izražati, zato se je na neki točki počutil omejenega, rezultat tega pa je bila veliko večja produktivnost pri pisanju v primerjavi s časom, ko je živel v svoji domovini, obkrožen z maternim jezikom; rezultat so 4 knjige v 3 letih;
- znotraj bližnjega, umetniškega okolja ni čutil nobene kulturne ovire (kar potrjuje to, kar je hrvaški literarni teoretik Aleksandar Flaker poimenoval horizontalna kontinuiteta, sklicujoč se na globalno generacijsko identitetno

podporo); tu se je skliceval tudi na misel iz svojega romana »Blockbuster« – da ima več skupnega z vrstnikom iz sovražnih vrst kot s svojim soborcem starejše generacije;

- preko literature in glasbe si je pridobil predpogoje za potovanje in odprtost za nove izkušnje brez da bi ga bilo strahu nerazumevanja; »Nikoli nisem imel tega strahu in takšno razumevanje je zame ključnega pomena, tako za avtorja kot za človeka, saj svojih pogledov nikoli nisem gradil zgolj na eni izkušnji in svojih osebnih mnenjih. Ecstasy pripadnosti sem opustil v puberteti. Že dolgo se nisem videl v teh omejujočih formacijah, bodisi družbenih, verskih, kulturnih ali subkulturnih. Že kot najstnik sem bil darker, a nikoli nisem imel težav z druženjem z ljudmi, ki so pripadali drugim subkulturam. Dialog mi je bil vedno izjemno pomemben, predvsem dialog, iz katerega se lahko kaj novega naučim. Resnično sem hvaležna za vsako takšno priložnost, da iz vsakega pogovora odnesem bogato izkušnjo.«

Enota 2:

Nadgradnja skupnega znanja

Splošne smernice za doseganje ciljev: krepitev komunikacije s prepoznavanjem družbenih vzorcev v literaturi, definiranje pogostih tem v medkulturnem spletnem okolju, spodbujanje aktivnega sodelovanja.

Primerjalna analiza izkušenj mentorjev bralnega kluba z literaturo z vsega sveta – kako se člani bralnega kluba odzivajo na pogoste teme v različnih kontekstih; kako to vpliva na skupinsko dinamiko:

Različne izkušnje bralnih klubov v sodelovanju s knjižnicami, knjigarnami in drugimi institucijami ter javnimi prostori.

Še preden bralni klub začne delovati, lahko obstaja določena baza ljudi, ki sodelujejo pri knjižnih priporočilih, prireditvenih programih in družbenih članstvih. Idealno število udeležencev za posamezno srečanje kluba je 10-20.

Slabosti spletnih srečanj: nekateri člani, večinoma starejši, opustijo takšen način srečevanja, vendar imajo željo, da se vrnejo, ko se spet začnejo srečanja v živo.

Prednosti spletnih srečanj: pridružilo se je veliko ljudi, ki se prej niso mogli udeležiti srečanj zaradi fizične oddaljenosti (številni so tudi mlajši člani). Člani, ki so se pridružili ob začetku spletnega srečanja med pandemijo, ne želijo srečanj v živo. Nekateri člani so izjavili, da imajo ta zoom srečanja zanje tudi zdravilno funkcijo – v zaprtem okolju, ko ni veliko drugih kulturnih dogodkov in priložnosti za družabne stike. Nekateri so opazili, da imajo srečanja pozitiven učinek na tesnobo, ki so jo razvili med pandemijo.

Nekateri imajo zelo pozitivne izkušnje, člani se zelo radi srečujejo osebno ali preko spleta, radi klepetajo. Dobro je, da moderator po vsakem sestanku pošlje izčrpen e-mail o sestanku, o čem je bilo govora ali celo kritiko knjige, ki so jo obravnavali.

Moderator vedno prebere knjige, preden jih priporoči za razpravo.

Zanimivost: veliko članov je izjavilo, da jim je zelo všeč, da imajo nasprotujoča si mnenja, kar močno prispeva k razvoju dialoga.

Večina članov kluba ima raje osebna srečanja. Bilo pa bi dobro, da bi se spletna druženja nadaljevala tudi po pandemiji, prav zato, ker to omogoča, da se lahko pridružijo tudi ljudje iz bolj oddaljenih krajev, ki jih tovrstno druženje zanima. Dobro bi bilo, če bi združili oba načina srečevanj. Potreba po takšni obliki bralnih klubov obstaja ne glede na pandemijo.

Kako mentorji knjižnega kluba izberejo knjigo za pogovor, priprave in strukturo srečanja?

- Nekateri pripravijo letni tematski načrt, da lahko temu prilagodijo nakup knjig. Enkrat na leto imajo razpravo o posameznem naslovu najnovejše izdaje.
- Nekateri moderatorji se pri vodenju srečanj izmenjujejo. Prva dva moderatorja običajno izbereta knjige, ki jih še nista prebrala, da bi s člani delila svoje prve

vtise o knjigi. Prav tako ni obvezno prebrati knjige pred sestankom. Člani lahko svoje misli in ocene pošljejo tudi po e-pošti.

- Obstajajo primeri, ko dva moderatorja sestavita nekaj splošnih vprašanj, ki spodbujajo razpravo; ta vprašanja niso tesno povezana zgolj s knjigo, ampak spodbujajo širšo razpravo.

ŠTUDIJA PRIMERA:

Pomen knjižnic in kultura branja – primer knjige Susan Orlean 'The Library Book'

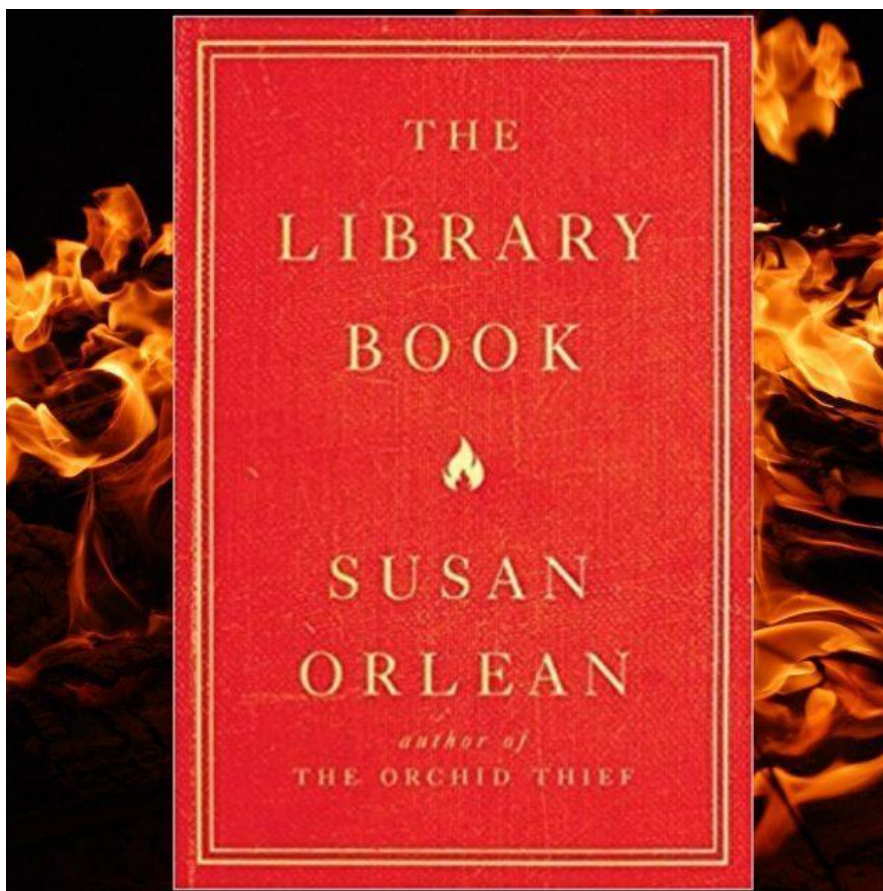
Pomen skupnega znanja, ki se deli s knjigami – razprava o vlogi kulture branja v družbi

26. aprila 1986 je losangeleško javno knjižnico, veličastno stavbo ameriškega modernizma iz zlate dobe Hollywooda in kulturni spomenik, opustošil uničujoč požar, ki je uničil več kot milijon knjig. Dogodek je ostal večinoma neznan širšemu svetu, pa tudi ameriški javnosti, saj se je le tri dni pred tem zgodila jedrska katastrofa v Černobilu, ki se je je ves svet bal še mesece. Susan Orlean, pisateljica in novinarka, se je odločila več let svojega življenja posvetiti raziskovanju te prave urbane katastrofe, ki je nepovratno izbrisala znanje in spomin celih generacij, ki so gradile kalifornijsko metropolo in sanjale o boljšem življenju na obali Tihega oceana. V osupljivi knjigi Orlean razkriva pomen in vlogo vsake knjižnice na svetu ter na dostopen in skoraj ganljiv način postavlja spomenik vsem knjižničarjem.

Susan Orlean je poročevalka za *The New Yorker* od leta 1992. Je avtorica več knjig, med drugim *Rin Tin Tin*, *Saturday Night* in *The Orchid Thief*, na kateri je temeljila z oskarjem nagrajena filmska adaptacija. Bila je štipendistka Harvarda in Guggenheimova štipendistka.

V knjigi tečeta dve vzporedni zgodbi, torej preiskavi: ena o domnevnem požigu in druga o zgodovini losangeleške javne knjižnice. V obeh raziskavah se avtorica skuša enako posvetiti tako »navadnim« ljudem, katerih usode srečuje, kot tudi zgodovinskim velikanom, vpisanim v kalifornijsko in ameriško kulturno in politično zgodovino.

ZAKLJUČEK:

Ta modul prikazuje, kako medkulturna inteligenca gradi mostove pri razumevanju sodobne družbe in njenih temeljev, ki jih najdemo v kulturi, jeziku in dialogu. Na primerih negovanja bralne kulture v različnih kontekstih smo prikazali pomen medkulturne inteligenca.

KVIZ/NALOGA ZA SAMOOCENJEVANJE:

Interaktivno vprašanje: naštetih, katere tri najpomembnejše stvari so se udeleženci naučili v svoji prvi knjižnici.

Skozi to nalogo se bodo udeleženci povezali z za njih pomembnimi vsebinami in razumeli povezavo med medkulturno inteligenco in osebno rastjo.

Tukaj razložite in opišite kviz ali nalogo za samoocenjevanje, ki ste jo izbrali.

Primer:

Česa vas je naučila vaša prva knjižnica?

- spoštovanje
- prostor knjižnice kot dom, kabinet čudes, kjer je vse mogoče
- občutek skrivnosti, ko gre knjižničarka na neko posebno mesto iskat knjigo
- zelo pomemben je stik s knjižnico že od malih nog, saj se tako navadiš na branje
- vstop in drugačen svet in raziskovanje tega sveta

SRZNAM REFERENC:

1. Susan Orlean: 'The Library Book', Simon&Schuster, 2018
2. Zoran Žmirić, Pacijent iz sobe 19, Hena com, Zagreb, 2018

MODUL 3

Izvedlo Društvo slovenskih pisateljev

Naslov modula:
Bralni klubi v digitalnem svetu: branje kot sredstvo komunikacije in učinek digitalnega branja
Učni cilji:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pridobivanje osnovnih elementov komunikacijskih veščin 2. Krepitev socialne interakcije v kontekstu knjižnega kluba 3. Prepoznavanje prednosti branja knjig v digitalnem času 4. Primerjalna analiza digitalnega in analognega procesa branja 5. Dvig medkulturnih kompetenc
Uvod:
<p>Cilj in namen modula je omogočiti bodočemu uporabniku, da z branjem in skupno bralno izkušnjo doseže komunikacijsko in medijsko inteligenco.</p> <p>Modul poudarja razlike med digitalnim in analognim branjem ter razlike med digitalno in analogno komunikacijo.</p>

Vsebina modula:**Uvod:**

Predstavitev potrebe in prednosti branja knjig v digitalnem času:

1. Sposobnost natančnega branja krepi dožemanje sveta in boljše razumevanje prebranih vsebin ter sveta, ki nas obdaja.
2. Branje širi naš besedni zaklad in kognitivne zmožnosti, zato ljudje, ki redno berejo, lažje razmišljajo o vsakdanjih dogodkih.
3. Branje knjig prinese boljše razumevanje knjižne vsebine kot branje istih vsebin v e-obliki ob enaki porabi časa/pozornosti bralca. Več o tem v knjigi Nicholasa Carra, *The Shallows* (2010) in na [E-READ COST \(ereadcost.eu\)](http://ereadcost.eu).
4. Branje krepi empatijo, branje knjig iz drugih kulturnih kontekstov pa širi naša obzorja in tudi naš um.

Enota 1:**Komunikacijske sposobnosti**

Komunikacijske veščine so bistvene za vodenje uspešnega knjižnega kluba, pa tudi za uspešno opravljanje vsakodnevnih procesov.

(Primeri različnih okoliščin, praks, pristopov, o katerih smo razpravljali z udeleženci.)

Potreba po enakosti v knjižnem klubu se ujema s pomembnostjo – in morebitno odsotnostjo enakosti v vsakdanjih situacijah.

(Primeri ekstremnih situacij, kot je udeleženec, ki ima zelo močno potrebo po izražanju svojega mnenja o vsaki temi, odprti v razpravi. Predlagani pristopi za pomiritev takšnih udeležencev. Čas je treba razdeliti med vse udeležence. Kako premagati morebitno tremo pred javnim nastopanjem. Kako pri vseh udeležencih vzpostaviti občutek 'spadam sem in varen sem'?)

Verbalna komunikacija je pomembna, vendar pa ni edina oblika komunikacije. Pomen očesnega stika, gestikulacije, glasnosti govora itd. bi morali imeti v mislih ob vsaki priložnosti, ko vstopamo v komunikacijo.

Spontani odzivi na prebrano knjigo so lahko izhodišče za razpravo – vendar je globlje branje povezano z zmožnostjo zaznavanja globljih pripovednih struktur in pripovednih orodij, zaradi katerih je knjiga delovala, kot je.

(Ali naj v razpravi prevlada en dominanten motiv iz knjige ali naj se vsaj del pozornosti nameni tudi drugim plastem pripovedi? Zадnje, a ne najmanj pomembno vprašanje za ambiciozno debato knjižnega kluba – ali gre le za zgodbo o knjigo, kar je pomembno za razpravo, ali bi morali upoštevati tudi, kako je bila zgodba napisana?)

Enota 2:

Digitalno vs. analogno branje

Doba digitalne revolucije je močno vplivala na naše branje. Kognitivni procesi našega uma so se začeli oblikovati na drug način, ki vpliva na naše sprejemanje. Ker se tako digitalnih bralnih virov kot tudi tradicionalnih tiskanih (zanje uporabljamo besedo analogni) poslužujemo vsakodnevno, smo v stalnem procesu združevanja različnih kognitivnih pristopov. Beroči možgani potrebujejo 200 milisekund, da prepoznajo natisnjeno besedo, pri tem pa uporabljajo sheme, ki so jih ustvarili prejšnji kognitivni procesi.

Številni strokovnjaki so analizirali (verjetno najbolj opazno Nicholas Carr v knjigi *The Shallows / Plitvine*), da je digitalno branje plitvejšo v primerjavi z analognim branjem, če je enaka količina časa in/ali truda namenjena isti bralni vsebini. »Beroči um« se drugače odziva na digitalne kot na analogne medije. Po drugi strani pa so digitalni mediji veliko bolj praktični za uporabo ob številnih priložnostih, pandemija z zaprtimi knjižnicami je le ena od njih, zato je zaman zahtevati zgodovinski korak nazaj k »zgolj tiskani« kulturi. S prepoznavanjem razlik med digitalnim in analognim branjem krepimo zmožnosti, da se ustrezno odzovemo na katerega koli od teh procesov branja in tako pridobimo koristi od uporabe obeh.

Maryanne Wolf (*Reader, Come Home / Bralec, vrni se domov*) poudarja, da je dejanje branja kompleksen kognitivni proces in da proces e-branja aktivira tako imenovani 'kobilčni um' z razdeljeno pozornostjo. Poglobitev v besedilo postane veliko bolj zapletena naloga – po drugi strani pa se za krajša sporočila zdi primernejše e-branje. [Singer and Alexander](#) ugotavljata, da je besedilo, daljše od 500 besed, bolje razumljivo, če ga beremo s papirja kot z digitalnega nosilca. Vendar je v mnogih primerih digitalno branje edina možnost. Maryane Wolf predlaga, da moramo razviti dvopismene bralne možgane, ki spreminjajo pristop k besedilu glede na medij branja (analogni ali digitalni).

Enake spremembe pri recepciji digitalnih vs. analognih vsebin vplivajo na našo komunikacijo, ko ta preide iz živega okolja v digitalne povezave. Govorica telesa kot eden ključnih načinov komunikacije med ljudmi je omejena, spontani odzivi so manj vidni, komunikacijo je treba bolj strukturirati.

(Tema za splošno razpravo: Ali prehod v »omrežno družbo« prinaša boljše mreženje med posamezniki, kot je splošno prepričanje uporabnikov družbenih omrežij – ali pa ima tudi določene slabosti?)

ŠTUDIJA PRIMERA:

Ko knjižni klub razpravlja o knjigi s posebnim etičnim in etničnim ozadjem, so ustrezne komunikacijske veščine zelo dragocene. Študijski primer je roman [Catch the Rabbit](#) / Ujemi zajca Lane Bastašić, ki je postavljen v Bosno takoj po koncu okrutne vojne. Člani knjižnega kluba imajo lahko zelo različno poznavanje okoliščin, iz katerih nastane zgodba – mlajši člani morda ne poznajo dogajanja v nekdanji Jugoslaviji v osemdesetih in še posebej devetdesetih letih, medtem ko imajo nekateri starejši osebne ali družinske izkušnje iz tega obdobja, v mnogih primerih zelo boleče. Zato je izjemnega pomena, kako obravnavati tematiko romana, ki jo lahko gledamo z različnih zornih kotov, tudi z zornega kota medgeneracijskega prepada, ki seveda ni omejen na neko specifično časovno ali nacionalno ozadje. Medkulturno in medgeneracijsko ozaveščanje ima velik delež pri uspešnem posredovanju knjižnega kluba pri tovrstni tematiki.

ZAKLJUČEK:

Ta modul prikazuje, kako pomembno je poznati razliko med digitalno in analogno bralno izkušnjo in predstavlja nekatere metode za lažje prehajanje iz ene izkušnje v drugo, kadar je to potrebno. Poudarja tudi potrebo po poznavanju različnih komunikacijskih pristopov v digitalni in analogni komunikaciji, tudi z namenom premagovanja medkulturnih in medgeneracijskih razlik.

KVIZ/NALOGA ZA SAMOOCENJEVANJE:

Interaktivno vprašanje:

1. Našteti razlike, ki so jih udeleženci občutili med digitalnim in analognim branjem ter jih primerjati z razlikami v spletni komunikaciji in komunikaciji v živo.
2. Našteti izkušnje pri srečevanju in premagovanju medkulturnih razlik v vsakdanjem življenju.
3. Imenovati (in na kratko reflektirati) knjigo ali dve, ki tematizirata zgornjo izkušnjo.

SEZNAM REFERENC:

1. Nicholas Carr: *Plitvine. Kako internet spreminja naš način razmišljanja, branja in pomnjenja*. Cankarjeva založba, Ljubljana 2011.
2. Nicholas Carr: *The Shallows. What the internet is doing to our brain*. W. W. Norton, 2010 and later editions.
3. Alenka Kepic Mohar: *Nevidna moč knjig. Branje in učenje v digitalni dobi*. Cankarjeva založba, Ljubljana 2021.
4. Miha Kovač: *Berem, da se poberem. 10 razlogov za branje knjig v digitalnih časih*. Mladinska knjiga, Ljubljana 2022.
5. Lana Bastašić: *Catch the Rabbit*. Restless Books, New York 2021.

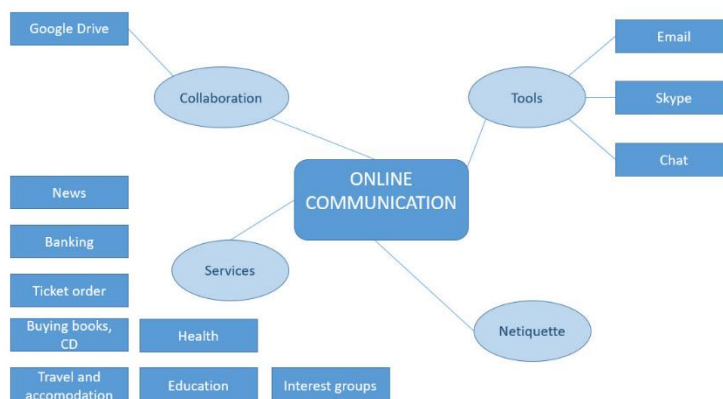
MODUL 4

Izvedel ITStudy – Madžarska

Naslov modula:
Digitalna orodja za učenje odraslih
Učni cilji:
Z obravnavo tega modula bodo udeleženci lahko identificirali orodja in metode, ki se uporabljajo v izobraževanju odraslih, primerna za komunikacijo, sodelovanje, predstavitev, deljenje in ustvarjanje vsebine, da bi lahko organizirali in vodili srečanja spletnega bralnega kluba ter jih učinkovito uporabljali.
Uvod:
V tem razdelku predstavljamo različna digitalna orodja, ki vam lahko pomagajo načrtovati, pripraviti, izvesti in oceniti srečanje ali dogodek z bralci, od glasovanja o datumu ali temi do oblikovanja in deljenja vabil, vodenja seje in zbiranja povratnih informacij od članov v spletnem okolju.

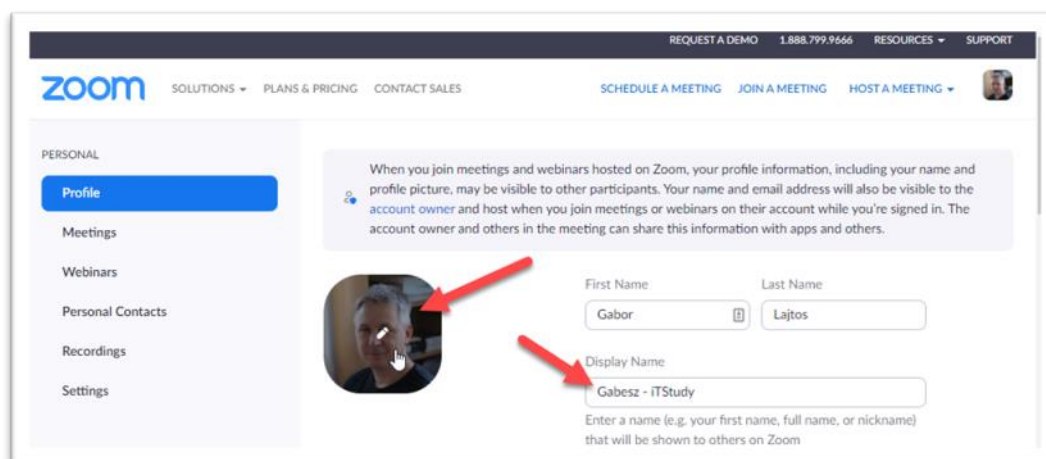
Vsebina modula:

Enota 1 Komunikacijske platforme

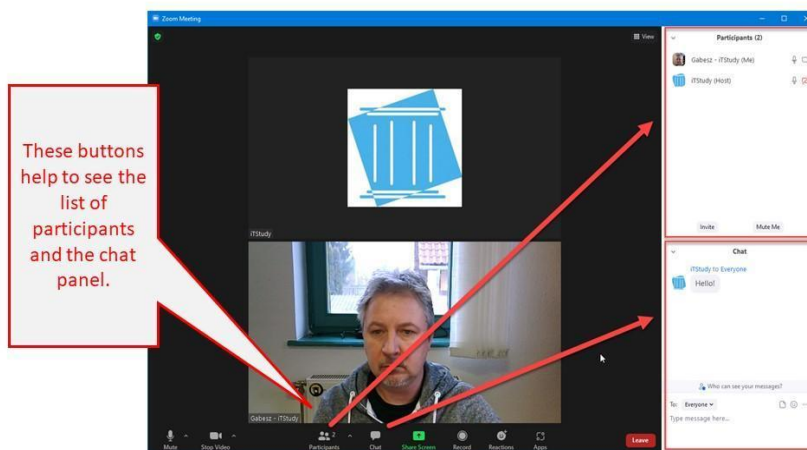
Zakaj izbrati **Zoom** za komunikacijo?

Registracija na Zoom je brezplačna in velja za do 100 udeležencev, vendar tudi za največ 40 minut. Za registracijo lahko uporabimo kateri koli obstoječi e-poštni naslov in vnesemo novo geslo ali pa uporabimo obstoječi Google ali Facebook račun.

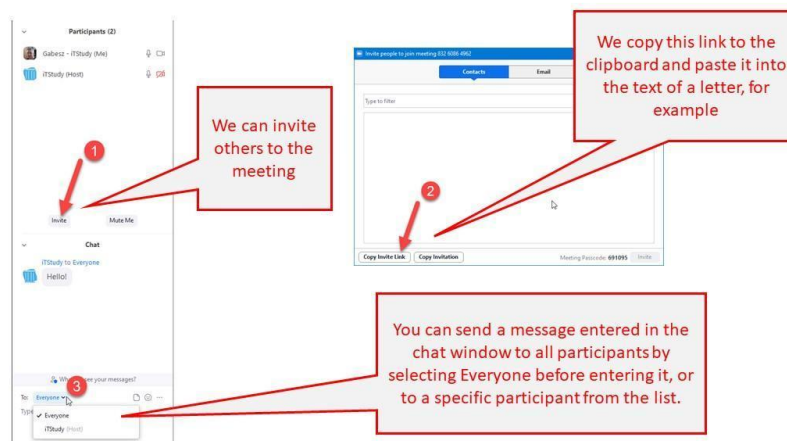

Odjemalca za sestanke bomo morali prenesti ne le za gostovanje sestanka, ampak tudi za udeležbo na njem.

Functions

READ-ING for CuLTUres across Borders

READ-ING for CuLTUres across Borders

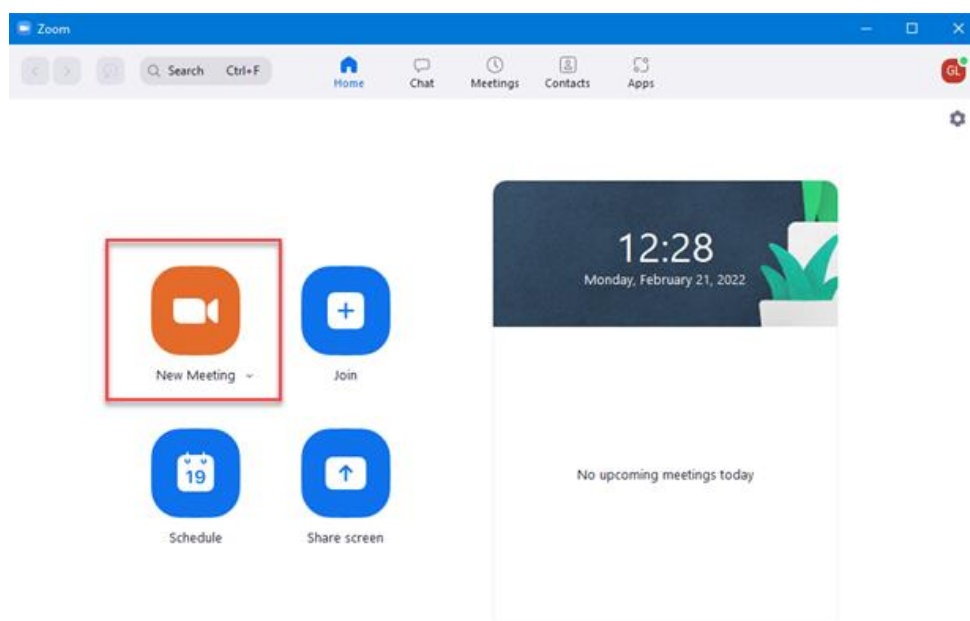
Spodaj so gumbi za izklop/vklop mikrofona in vklop kamere. Obstaja tudi funkcija Share screen / Deli zaslona, ki jo lahko uporabite, če jo gostitelj omogoči.

Ikone lahko na primer postavimo v zgornji levi kot slike vaše kamere, da označimo, ali želimo govoriti. Zvok, video in besedilo klepeta celotnega sestanka je mogoče shraniti.

Kako začeti sestanek kot gostitelj?

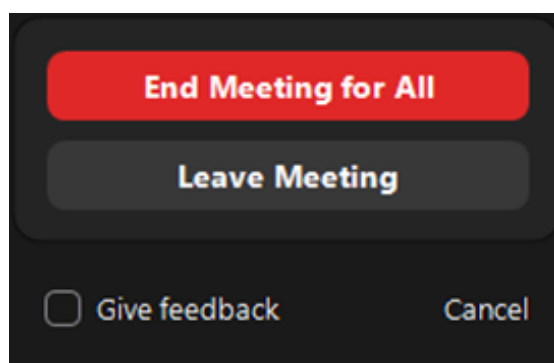
Zaženite nameščen namizni program Zoom in začnite nov sestanek (New Meeting).

Kopirajte povezavo do povabila in jo distribuirajte udeležencem po e-pošti.

Udeleženci na začetek sestanka lahko čakajo v »čakalnici« (Waiting room), v tem primeru mora biti njihova udeležba potrjena v okencu za udeležence (SPREJEM / ADMIT). Gostitelj/Host ima posebno vlogo, npr. omogoča udeležencem, da delijo svoj zaslon.

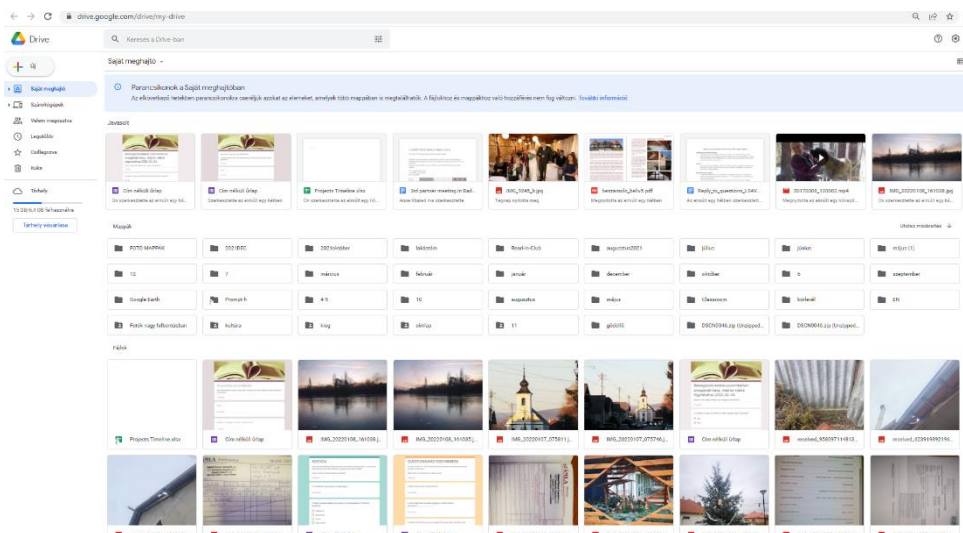
Na koncu lahko sestanek zaključimo:

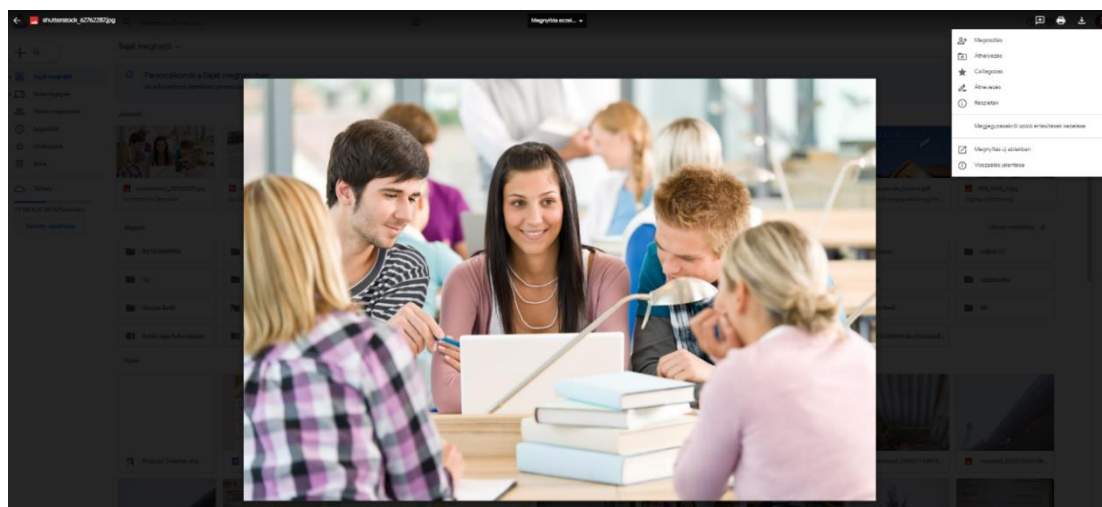
Enota 2. Orodje za sodelovanje: Google Drive

Ko imate Google račun / Google Account, lahko začnete uporabljati to funkcijo za shranjevanje in skupno rabo fotografij, videoposnetkov in dokumentov. To orodje ljudem na različnih lokacijah olajša skupno rabo datotek in sodelovanje.

Nalaganje datoteke (dokument ali fotografija/video): po kliku na simbol križca v levem zgornjem kotu lahko izberete datoteke, ki jih želite naložiti. Najprej morate označiti vrsto vsebine, ki jo boste naložili: datoteka, mapa, Google dokument ali drugo ...

Svojo vsebino lahko delite z drugimi, tako da kliknete tropičje v desnem kotu: lahko jo delite z določenimi osebami, tako da vnesete njihovo ime ali e-poštni naslov, lahko pa se odločite za ustvarjanje povezave z različnimi dovoljenji, kot je preprosto branje, komentiranje ali urejanje. Tako lahko vsak, ki mu je poslana povezava, odpre in si ogleda vsebino, odvisno od svojih dovoljenj.

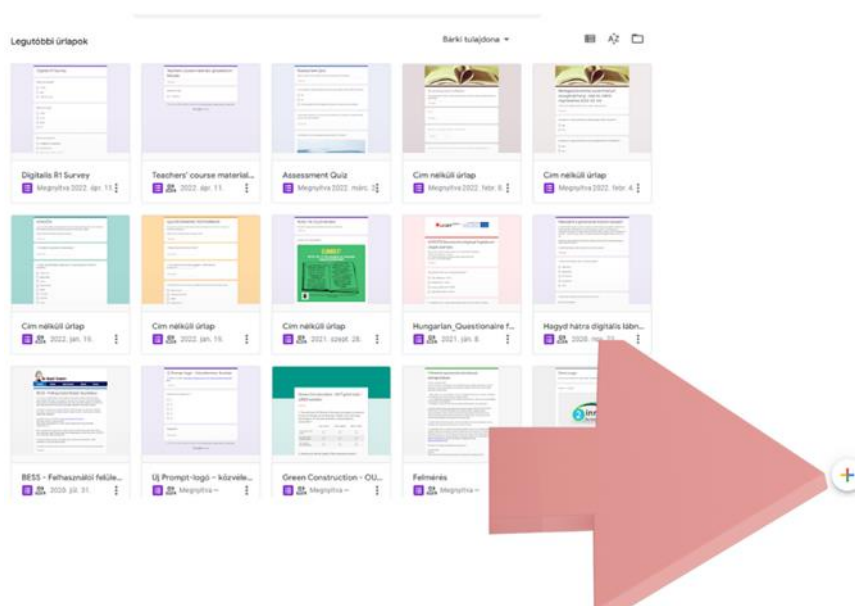

Če imate Google račun, lahko preprosto izvajate spletne ankete z uporabo Google obrazcev/ [Google Forms](#).

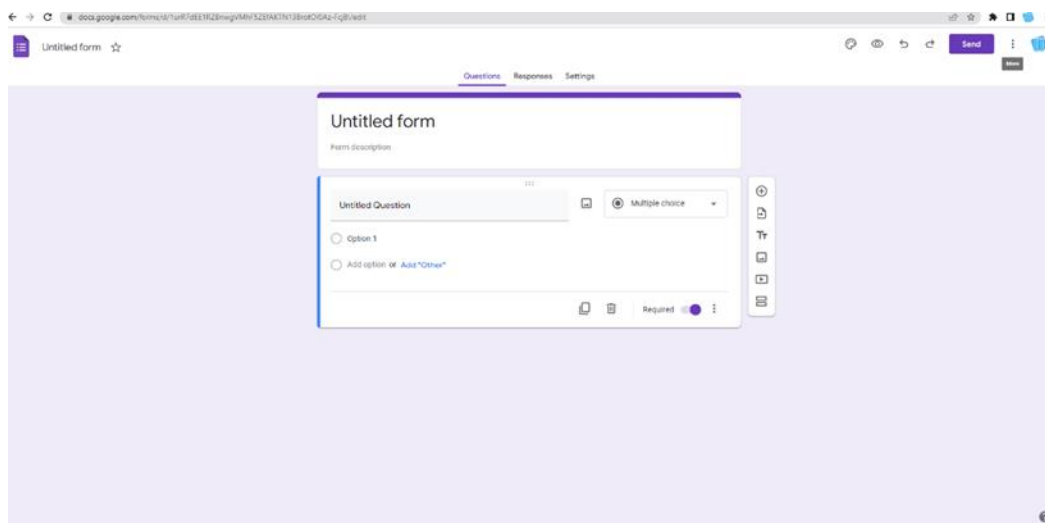
Če izberete to ikono v Googlovem meniju, boste lahko ustvarili in prilagodili vprašalnike ter jih lahko dali v skupno rabo na enak način kot svoje datoteke v storitvi Drive. Ena od pomembnih prednosti uporabe Google obrazcev je, da lahko Google takoj pripravi analizo ankete. Z uporabo Google obrazcev lahko vprašate za mnenje člane vašega kluba, npr. o uri ali temi srečanja bralnega kluba ali drugega dogodka ali pa lahko po srečanju zberete njihove povratne informacije.

Najprej se prijavite v svoj Google račun in izberite ikono Google obrazcev / Google Forms, ki jo vidite zgoraj. Tukaj si lahko ogledate vse prejšnje obrazce, ki ste jih ustvarili ali so v skupni rabi z vami. Kliknite na znak + na desni za nov, prazen obrazec.

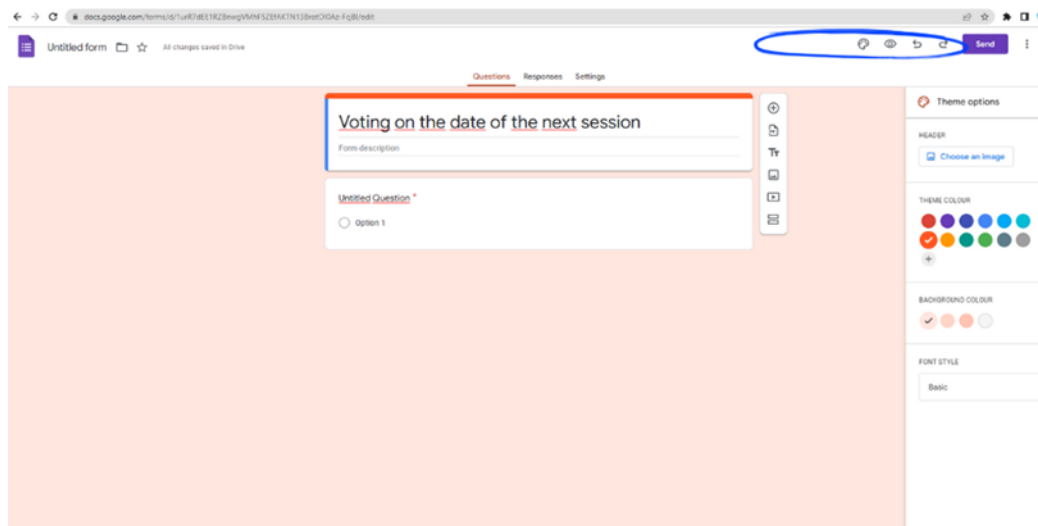

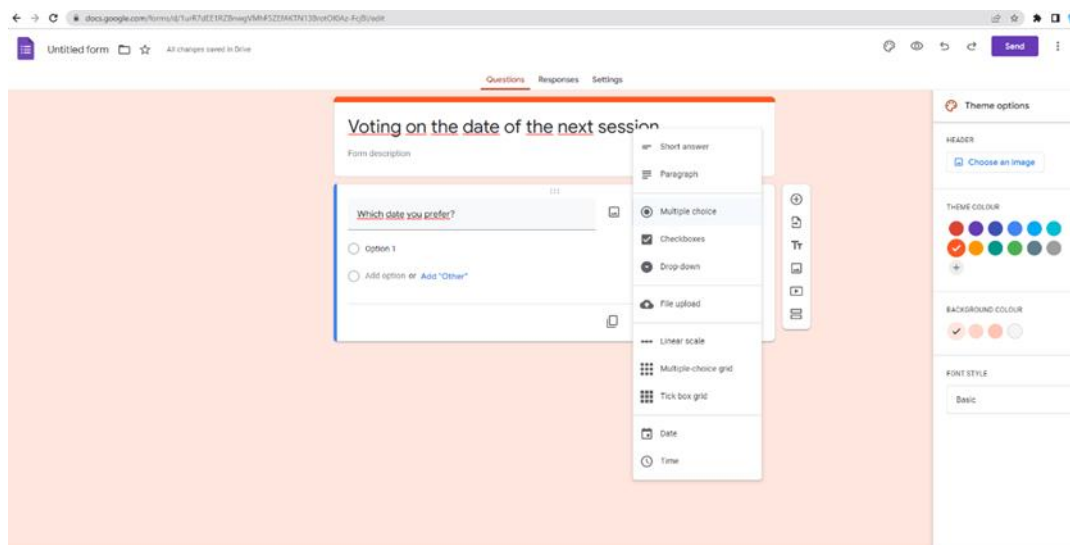
Izgradnja novega obrazca je v teku ...

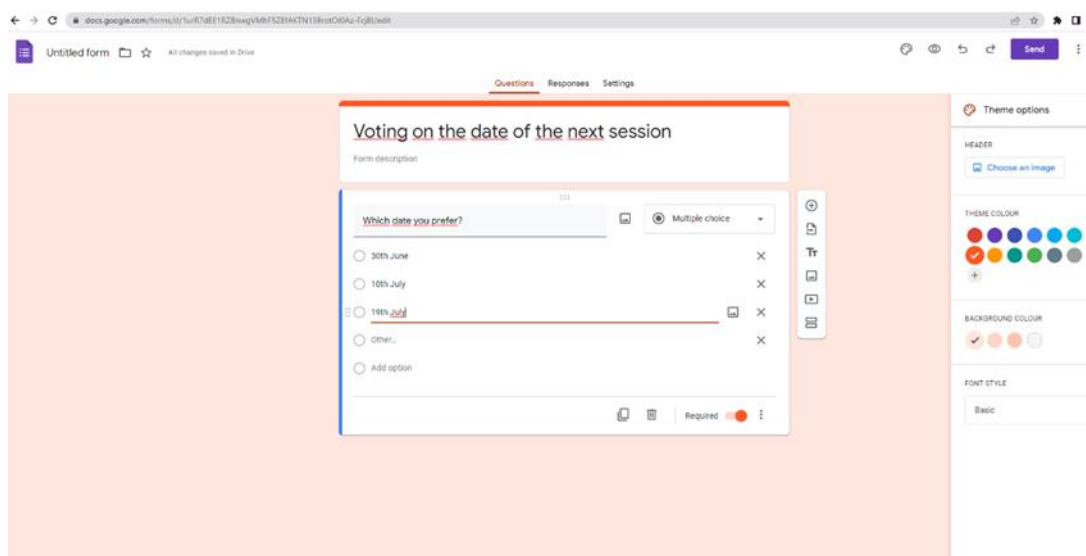

V besedilno polje lahko vpišete naslov vprašalnika in kratek opis, zakaj sprašujete za mnenje. Tokratni cilj je razprava o datumu naslednje seje knjižnega kluba, zato je vprašalnik tudi tako poimenovan. V desnem kotu boste našli ikono, ki jo lahko kliknete, da prilagodite obrazec in dodate barvo, da bo vprašalnik videti privlačnejši.

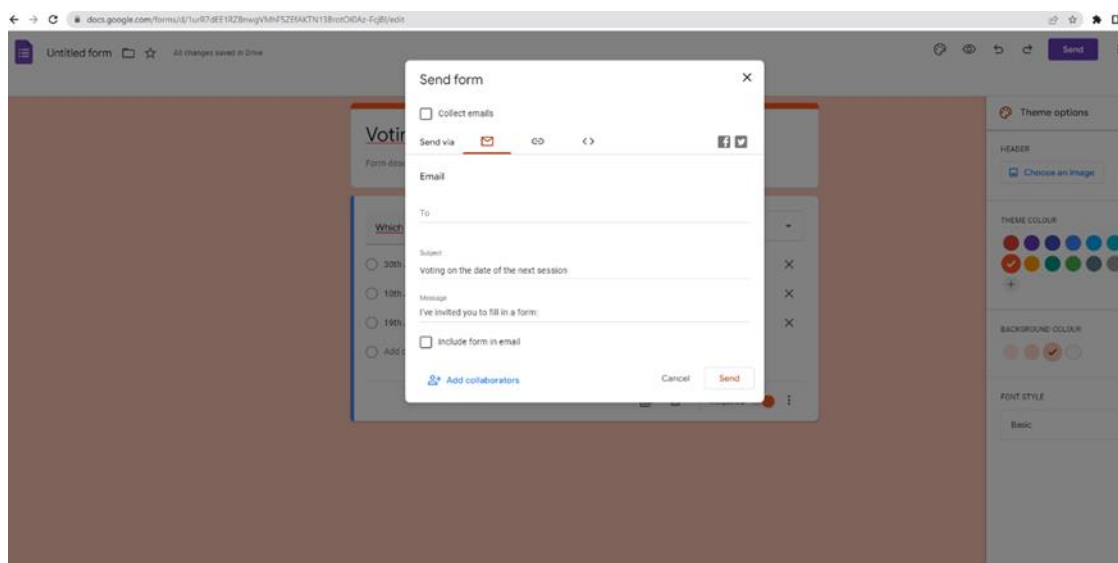

Nato v spustni vrstici na desni strani besedilnega polja določite vrsto odgovor in izberite možnosti za anketirance.

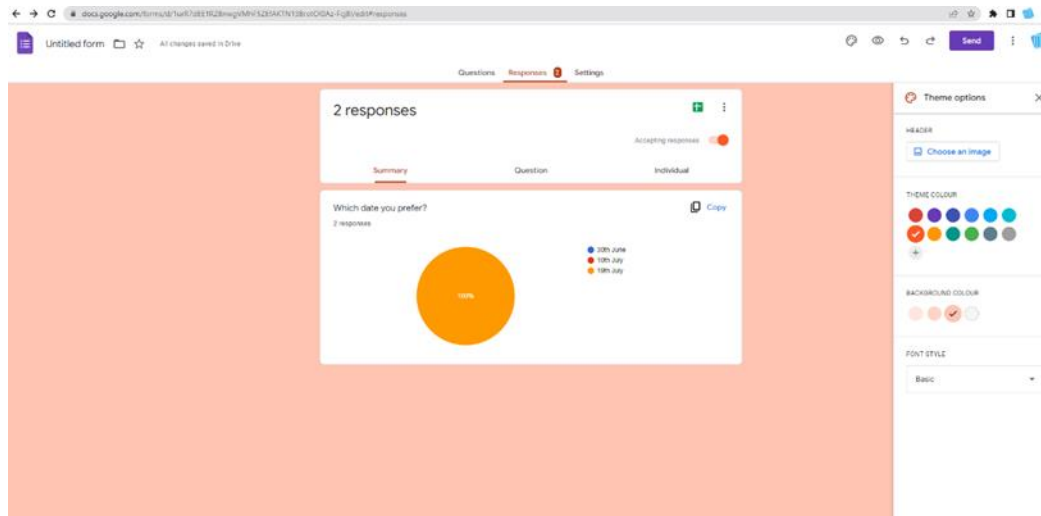

Obstajajo različne možnosti za skupno rabo ali pošiljanje izpolnjenega obrazca: pošiljanje na e-naslove anketirancev, kopiranje povezave in deljenje z njimi na spletu itd.

Google obrazci omogočajo zelo enostavno preverjanje odgovorov tudi z analizo prejetih vrednosti, da se lahko odločite.

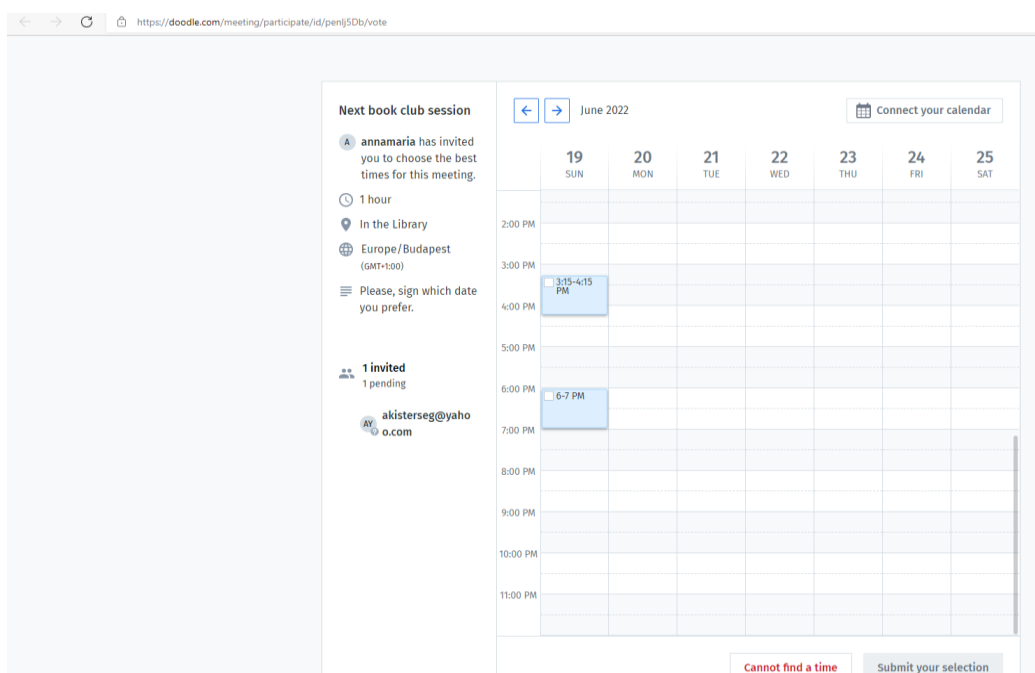
Enota 3. Orodje za posvetovanje in usklajevanje

Doodle

Doodle kot orodje za usklajevanje deluje na primer za razjasnitev:

- datuma
- teme/knjige
- lokacije, itd...

Primer dogovarjanja o terminu srečanja skupine:

Možnosti:	
19. junij 15.15-16.15	19. junij 18.00-17.00

Uporaba brez registracije je enostavna, sodeluje lahko vsak, ki dobi povezavo, rezultat pa je viden takoj.

Več informacij o nadaljnji uporabi Doodla najdete [tukaj](#).

Mentimeter za mapiranje idej

Mentimeter

Kadar sprašujemo za mnenje, povratno informacijo ali predlog, je lahko zanimivo orodje Mentimeter Wordcloud – aplikacija, ki ustvari besedni oblak, ki prikazuje razmišljanja vseh deležnikov.

Princip delovanja je preprost: odgovori na naša vprašanja se zbirajo na spletu, program pa oblikuje in prikazuje besedni oblak, ki ob tem nastaja.

[Mentimeter](#) je zelo priročno interaktivno predstavitveno orodje, ki ga je mogoče uporabiti za takojšnje zbiranje povratnih informacij, kar pomaga zagotoviti takojšen odziv pred, med ali po (spletni) predstavitvi ali dogodku.

Uporabniki lahko hitro ugotovijo razpoloženje skupine/občinstva, stopnjo razumevanja, poleg tega se lahko uporablja celo kot digitalna izhodna karta.

Ustvarjanje besednega oblaka, ki je odličen način organiziranja in označevanja informacij, je enostavno. Če želite ustvariti besedni oblak, preprosto vnesite seznam besed, ki jih želite uporabiti, nato izberite obliko s seznama vnaprej določenih možnosti - ali naložite svoje slike.

Več o Mentimetru si oglejte: [tule](#).

Enota 4. Oblikovanje, kreacija

Če nameravate svoje plakate, vabila, objave v spletnih dnevnikih ali spletna mesta skupnosti narediti bolj privlačne, jih boste morali urediti in okrasiti. Canva je pomembno orodje za ustvarjanje in oblikovanje vsebin, ki vam bo v veliko pomoč, tudi če niste registriran uporabnik. Registracija je brezplačna in odpre veliko število različnih predlog, ki jih je mogoče ponovno uporabiti in spreminjati.

Facebook objava, ustvarjena s Canvo

Na svoje delo lahko dodate svoje slike, napise, ikone, oblike itd. in nato končano umetniško delo prenesite/delite/pošljite po e-pošti.

Vse podrobnosti za začetnike najdete [tule](#).

Kaj lahko ustvarimo s Canvo??

- Logotip bralnega kluba
- Vabilo na dogodek
- Vizitko
- Letak
- Vstopnico za dogodek
- Plakat
- Facebook objavo
- Podnaslavljate in urejate lahko videoposnetke
- ... in še veliko več, kar zahteva ustvarjalnost.

Prednosti:

- večjezikovni vmesnik
- enostaven, uporabniku prijazen program
- deluje na kateri koli napravi (tablica, telefon, prenosnik, namizni računalnik)
- omogoča individualno delo, delo v paru in skupinsko delo
- široka paleta dobro kategoriziranih predlog, med katerimi lahko izbirate
- stalno se razvija in širi funkcionalnosti
- vsi ustvarjeni materiali so shranjeni v uporabnikovem lastnem računu, tako da jih je mogoče enostavno spreminjati
- obstaja možnost nalaganja in uporabe lastnih fotografij in videoposnetkov
- začetnikom omogoča ustvarjanje prefinjene grafike in dokumentov, ki jih je mogoče natisniti (npr. vabila, letaki, potrdila, življenjepisi itd.)
- oblikovanje brez registracije: v tem primeru so na voljo samo osnovne funkcije
- ● Canva Pro (napredna različica aplikacije) je brezplačna za izobraževalne in neprofitne organizacije.

Z ogledom tega kratkega videoposnetka [tukaj](#) se boste pripravili, da oblikujete lastno vabilo na dogodek ali srečanje knjižnega kluba.

ŠTUDIJA PRIMERA:

Kako povabiti člane?

Na seminarju, ki je potekal 2. februarja, se je izkazalo, da vodje bralnih klubov običajno povabijo člane kluba oziroma jih o prihajajočih dogodkih obveščajo izključno po elektronski pošti. Temu ne moremo reči pravilna komunikacija, ker – razen če je vaš pametni telefon seznanjen z vašim Google Računom – med prejemom informacij in odgovorom nanje vedno nastane nekaj zamika. Da ne omenjamo možnosti, da so e-poštna sporočila zgrešena ali spregledana, ko mora pošiljatelj ponoviti pošiljanje e-pošto.

Vabila na srečanje bralnega kluba so večinoma pripravljena kot navadni Wordovi dokumenti in so priložena poslanemu elektronskemu sporočilu. Neka vodja bralnega kluba je povedala, da je od prejšnjega vodje podedovala predlogo programa Publisher, ki je bila ustvarjena posebej za vabila, in jo še vedno uporablja, pri čemer besedilo v njej vedno spreminja glede na čas in podatke načrtovanega dogodka. Postopek vabljenja se je izkazal za enostavnejšega, če je imel bralni klub lastno stran z aktivnimi sledilci na družbenih omrežjih. Vodja takšnega bralnega krožka je povedala, da raje ustvarja dogodke na Facebooku in ljudi vabi neposredno nanj. Poleg tega je ustvarila in natisnila nekaj plakatov o dogodku ter jih razobesila na javnih mestih. Te je v Canvi oblikovala hči vodje kluba, saj se je njej sami to zdelo zelo težko. Ob koncu seminarja je bila udeleženka resnično presenečena nad tem, kako preprosto za uporabo in upravljanje je to orodje.

ZAKLJUČEK:

»Zaradi pandemije so mnogi prepoznali in sprejeli nove digitalne komunikacijske metode. Pandemija prav tako odpira možnosti za – in vpliva na to, kako – uporabljamo digitalne medije v vseh drugih vidikih našega življenja.« – kot je navedeno v članku, ki povzema mednarodno raziskavo, objavljeno v reviji Sage Journals (9. septembra 2020) o komunikaciji po Covidu. Tudi za bralne klube in druge družbene skupine velja, da je širitev njihovih aktivnosti na splet koristna.

KVIZ/NALOGA ZA SAMOOCENJEVANJE:

1. Izpolnite vprašalnik

<https://forms.gle/Bmrb154ptvsoiaDh9>

2. Oblikujte spletno vabilo, ki bo poslano članom kluba za prihajajoče srečanje kluba z uporabo Canve. Vključite datum, uro, kraj in temo ter ustrezne slike. Prenesite ga v formatu png ali jpg in se registrirajte tukaj.

SEZNAM REFERENC:

INFORMATION COMMUNICATION TECHNOLOGY TOOLS AND COMMUNICATION TOOLS

Interreg-central.eu

[Celoten članek](#)

Nazadnje obiskan 10. marca 2022

Changes in Digital Communication During the COVID-19 Global Pandemic: Implications for Digital Inequality and Future Research

Raziskovalni članek

Sage Journals

Prvič objavljen 9. septembra 2020

Avtorji: Minh Hao Nguyen, Jonathan Gruber, Jaelle Fuchs, Will Marier, Amanda Hunsaker, Eszter Hargitay

[Celotna študija](#)

The Benefits of Online Collaboration

Avtor: Stuart Dillon Roberts

2.april 2020

Objavljeno v Digital Journay

[Celoten članek](#)

MODUL 5

Izvedel Institute for Entrepreneurship Development – Ciper

Naslov modula
Bralni klubi in vseživljenjsko učenje
Učni cilji:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Poudariti pomembno vlogo, ki jo imajo bralni klubi pri vseživljenjskem učenju 2. Povečati znanje in ustvarjalnost strokovnjakov s knjižnega področja 3. Pomagati strokovnjakom razumeti in sprejeti povezavo med knjigami in vseživljenjskim učenjem 4. Predstaviti študije primerov in prikazati prispevek knjig k samorazvoju in krepitvi veščin.
Uvod:
<p>Ta modul se osredotoča na pomen vseživljenjskega učenja v svetu knjig in branja. S tem modulom bomo poskušali poudariti razloge, zakaj bi morali bralni klubi sprejeti pristop vseživljenjskega učenja, pa tudi načine, ki jih koordinatorji bralnih klubov lahko uporabijo, da bi proces branja spremenili v pot nenehnega samorazvoja in osebne rasti. Vseživljenjsko učenje je ena najpomembnejših koristi, ki jih lahko pridobimo z branjem knjige, še posebej zanimivo pa je, da ta pristop temelji na procesu skupinskega branja in diskusije, ki poteka v okviru bralnega kluba.</p>

Vsebina modula:

Uvod:

Kaj je vseživljenjsko učenje?

Ko govorimo o vseživljenjskem učenju, govorimo o tem, da se izobraževanje začne ob rojstvu in se nadaljuje vse življenje. Učenje sega na številna področja in se odvija vsakodnevno ter ni omejeno na študij in osnovno izobraževanje človeka. Pridobitev globalne izobrazbe in kultivacija duha sta prednosti vseživljenjskega učenja in bogatita človekovo življenje.

Da bi bili v duhu vseživljenjskega učenja, je potrebno imeti odprt um, iskati priložnosti za znanje, spoštovati različna mnenja. Z vseživljenjskim učenjem se izognemo posledicam neaktivnosti. Pridobivanje novih znanj in veščin nam lahko olajša delo, odpre obzorja in nam da osnovo, da poskušamo izboljšati svoje življenje. Vlaganje v vseživljenjsko učenje je priložnost za konstruktivno preživljanje prostega časa, pa tudi priložnost za socialno interakcijo z drugimi ljudmi, ki jih družijo skupni interesi.

Enota 1. Koncept vseživljenjskega učenja in njegova uporaba v bralni praksi

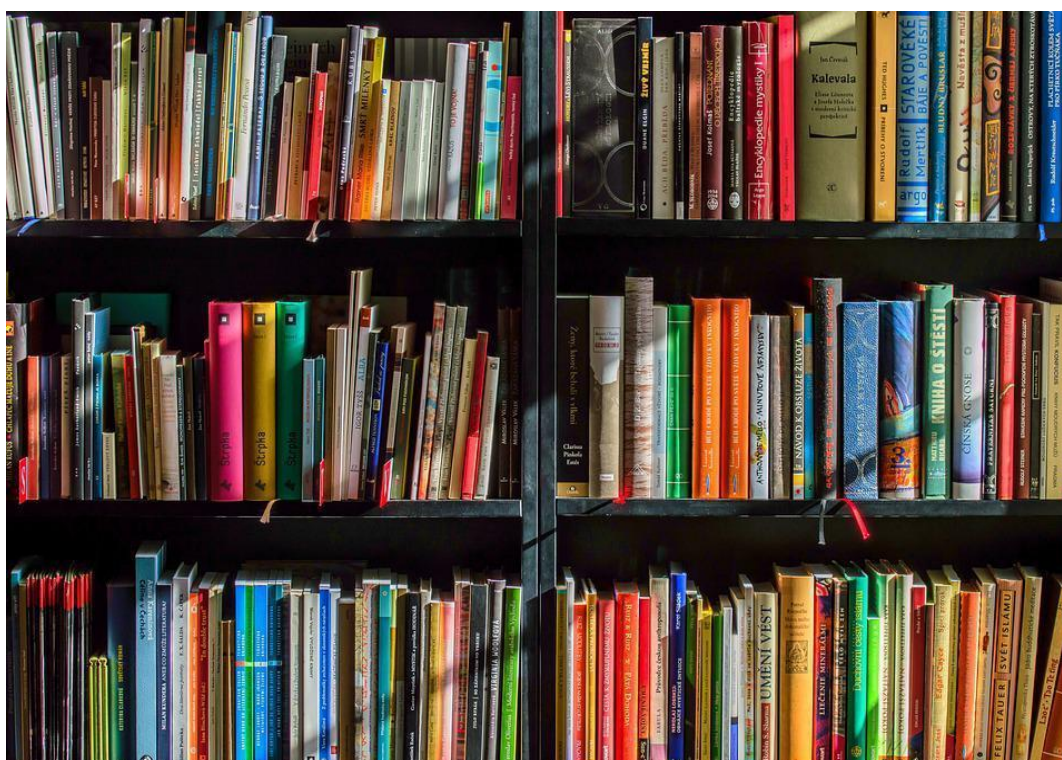
Vseživljenjsko učenje, prvič omenjeno kot termin v zgodnjih 1900. Toda v poznih 70-ih in zgodnjih 80-ih se je začel močneje pojavljati, predvsem zato, ker smo se na večini delovnih mest do 50-ih in 60-ih let morali naučiti 10 stvari in zgraditi značaj in to je bila delovna doba večine delavcev. Toda od 80. let dalje so se zaradi razvoja tehnologije in pojava računalnikov v številnih podjetjih povečale zahteve po znanju in spremembe niso bile omejene le na potrebe po zaposlovanju specializiranega kadra, temveč so se novi situaciji morali prilagoditi tudi delavci sami. Tako so se pojavile številne oblike vseživljenjskega učenja in z vse večjo hitrostjo so začeli prihajati v ospredje novi seminarji in nove izobraževalne knjige, ki niso le akademske narave.

V svoji knjigi "Vplivanje: Psihologija prepričevanja" (Influence: The Psychology of Persuasion) ROBERT CIALDINI opisuje 6 dejavnikov, s katerimi lahko idejo naredimo zelo neustavljivo in privlačno. Ta knjiga je bila napisana leta 1984 in opisanih 6 stvari je seveda mogoče razumeti kot trženjske strategije - kako narediti izdelek ali storitev neustavljiv, lahko pa jih razumemo tudi kot strategije osebne rasti - kako uresničiti idejo, da skrbimo zase - kako se lotiti ideje pravilne prehrane, telesne vadbe, življenjskega ravnovesja - kako se podpreti in si svojimi mislimi in dejanji zastavljati male in velike cilje, jih dosegati in krepiti samozavest, ki je velik del vseživljenjskega učenja – osebnih veščin.

Čeprav so vseživljenjsko učenje spodbujali delodajalci in institucije, je bila pobuda posameznikova. In knjiga sama govori o posamezniku. Knjiga od posameznika zahteva, da prebere in analizira pojme. Posameznik je odgovoren za tempo napredka in tudi za spremljanje tega tempa. Ta proces prispeva k razvoju osebnih veščin, kot so potrpežljivost, koncentracija, sposobnost učenja discipline, pa tudi veščin, ki jih ni mogoče enostavno opredeliti z eno besedo, kot je to, da ostaneš dolgo zvest cilju. Mnogi ljudje danes ne berejo ali ne morejo brati knjig, tudi če bi jih želeli, ker ne morejo investirati časa ali ker niso navajeni nekaj početi tako dolgo. Knjiga lahko traja 20, 50, 100, morda več ur. Ko človek bere knjigo, mora imeti med branjem poleg knjige list papirja, da si zapiše osnovne pojme, da bi knjigo zares doumel.

Ko človek opazi druge zanimive koncepte ali stvari, ki jih želi nadalje raziskati, potem lahko knjigo v bistvu razume in se iz nje resnično nauči. V preteklih letih je bilo opravljenih veliko raziskav o tem, koliko dražljaj vpliva na nas, vendar kratkoročno. Ocenjuje se, da nam bodo osnovni pojmi ostali v spominu približno en do dva tedna, v tretjem pa jih bomo začeli pozabljati. Zato je pomembno, da se naučimo pravilno brati in si delati zapiske, ponovno brati, ko želimo obuditi pojme, ki nam jih je dala knjiga.

Enota 2. Bralni klubi in njihova vloga pri vseživljenjskem učenju

Bralni klubi nadalje zaokrožujejo proces, saj naredijo učenje prijetnejše in lažje, saj smo ljudje družabna bitja in potrebujemo socializacijo. Družabna narava bralnih klubov ima ta pozitiven vidik: namesto da bi ob branju knjige o določeni temi razmišljali in bi bil edini dialog, ki bi ga imeli, naš notranji, se v bralnih klubih o temi pogovarjamo, jo pozunanjimo, da postane bolj živa in jo bolje zaobjamemo. Odličen dokaz, da nekaj dobro razumemo, je, če lahko to razložimo nekemu drugemu. Druga pozitivna stran družabnega elementa bralnih klubov je, da se poleg lastnih naučimo še drugih pristopov, kar je zelo pomembno. Ta proces nam lahko pomaga razumeti koncepte, ki jih prej nismo razumeli ali so ostali neopaženi, lahko pa nas spodbudi k vsrkavanju znanja, ki smo ga težko razumeli ali se nam je celo zdelo nedostopno.

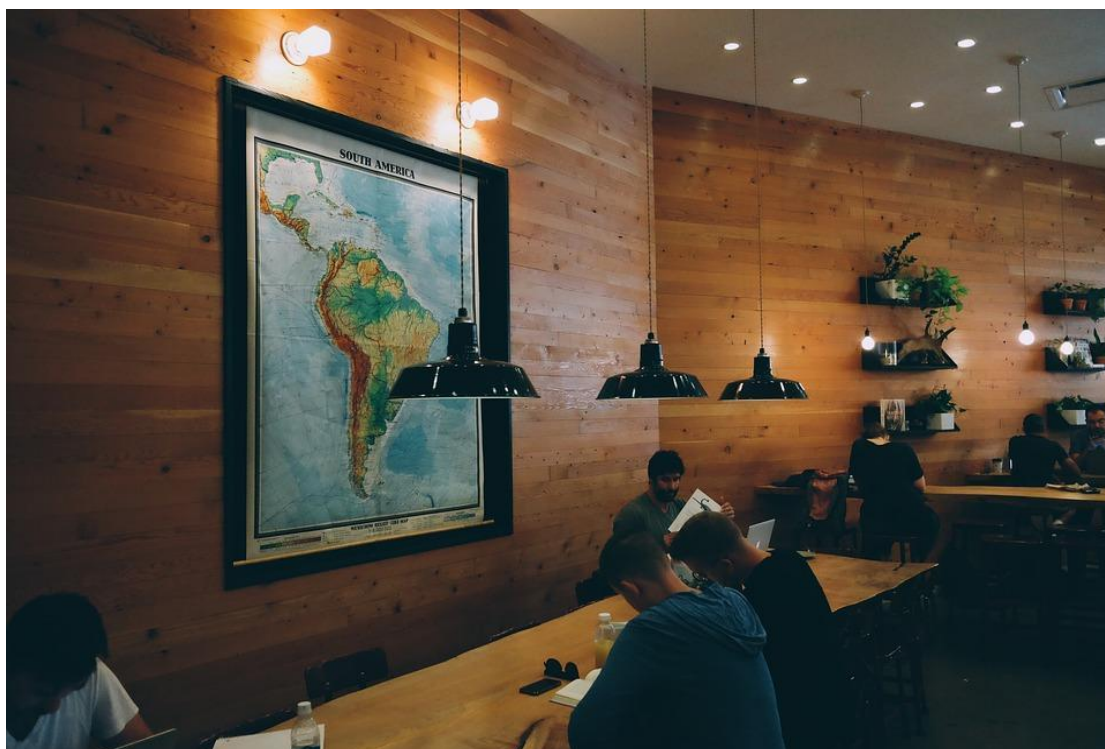
Zanimiv primer je zgodba o Rogerju Bannisterju, ki je kot prvi človek pretekel 1,6 km v manj kot 4 minutah. Rekord je bil skoraj 4 minute in večina športnih znanstvenikov in trenerjev se je neuradno strinjala, da človeško bitje ne more preteči te razdalje v manj kot 4 minutah. Rekord je obstajal 20 do 25 let in ko je 25-letni zdravnik Roger Bannister prvič pretekel razdaljo v manj kot 4 minutah, jo je dva meseca kasneje tudi nek drugi človek pretekel v manj kot 4 minutah in do danes jo je preteklo 1400 ljudi. Torej, ko je ena oseba poskusila nekaj, kar se je zdelo nemogoče, so tudi ostali videli, da je končno mogoče, poskusili in uspeli.

Poglejmo zdaj vlogo, ki jo imajo bralni klubi pri vseživljenjskem učenju. Najprej moramo opozoriti na funkcije, ki naj bi jih bralni klubi na splošno opravljali. Omogočiti morajo dostop do znanja in kulture, okrepiti bralne sposobnosti in uporabo vseh medijev, zagotoviti orientacijo v 'informacijskem viharju', ki nas preplavlja, in nenazadnje podpirati naše sodelovanje v izobraževanju, raziskovanju, kulturi in prostem času. Te funkcije bralnega kluba postanejo pomembnejše, ko gre za podporo avtonomnim učnim procesom, tj. ko govorimo o neinstitucionalnem učenju.

Bralni klub ponuja gradiva za samostojno učenje, ki ustrezajo osebnemu stilu vsakega posameznika. Je prijeten prostor za učenje, v katerem je znanje umeščeno tako, da se učenec po eni strani zna orientirati, po drugi strani pa prejme spodbudo za učenje. Koordinatorji so odgovorni in kompetentni povezovalci za prenos znanja, so ljudje, ki vedo in svoje znanje delijo s člani kluba.

Tako morajo bralni klubi svojo funkcijo in vlogo na področju vseživljenjskega učenja konkretizirati in jo razširiti v prakso. Vlogo bralnih klubov kot kulturnih ustanov je potrebno uveljaviti tako, da se vzpostavijo kot prostor (vseživljenjskega) učenja.

Vseživljenjsko učenje je neposredno povezano z vseživljenjskim branjem, zato je vseživljenjski učenec tudi vseživljenjski bralec. To pomeni, da mora vsaka praksa, ki se uporablja v klubih, preseči ozke okvire učilnice in posredovati pri ustvarjanju vseživljenjskega dvosmernega odnosa med knjigo in bralcem. Branje knjig je znanje in bogastvo izkušenj, ki sta ključni sestavini vseživljenjskega učenja.

ŠTUDIJA PRIMERA:

Zanimiv način spodbujanja vseživljenjskega učenja v bralnih klubih je notranje in osebno iskanje znanja, tako zavestnega kot nezavednega, ki ga zagotavlja branje knjig, ki poteka v skupinskem in družbenem okolju, kjer se to posreduje in utrjuje. Dobra praksa, ki jo je mogoče izvajati tako na spletu kot iz oči v oči, je, da udeležence prosite, naj zapišejo svojo najljubšo knjigo in 2 stvari, ki so se iz nje naučili. Razprava, ki bo nastala, bo zelo zanimiva, saj bodo poglobili svoje iskanje in odkrivali vedno več stvari, ki so se jih naučili iz te knjige, celo spretnosti, za katere se niso zavedali, da so jih pridobili. Druga dejavnost je predstavitev odlomkov iz knjig in sodelovanje v skupinskem branju. Med branjem vsakega odlomka si bodo udeleženci zapomnili ključne izraze, jih poiskali in razpravljali o tem, kaj se iz njih naučijo ter katere veščine in znanja krepijo. Nenehno iskanje znanja v knjigah, tako individualno kot v skupinah, bo udeležencem pomagalo razumeti resnične kognitivne koristi, ki jih imajo od branja, in pomen izvajanja podobnih dejavnosti v njihovih lastnih bralnih klubih.

ZAKLJUČEK:

Vseživljenjsko učenje je proces, ki poteka vse življenje in ga je pomembno znati prepoznati in prilagoditi v njegovih različnih vidikih. Uporaba v praksi branja knjige, zlasti v družabnih okoljih, kot so bralni klubi, je lahko izjemno razsvetljujoča in opolnomočena za posameznika, saj ga spremeni iz preprostega bralca, v bralca, ki razmišlja in se vseživljenjsko uči. Zavestno beleženje, iskanje in razmišljanje o znanju, ki ga knjiga ponuja, je preverjena in učinkovita praksa, ki jo priporočajo vsa družbena in nedružbena knjižna okolja.

KVIZ/NALOGA ZA SAMOOCENJEVANJE

Dobro premislite in odgovorite na naslednja vprašanja:

- Kaj je vseživljenjsko učenje?
- Kako lahko z branjem izboljšamo občutek za učenje? Kakšne pristope bi morali uporabiti bralni klubi, da bi izboljšali vseživljenjsko učenje med svojimi člani?
- Se lahko spomnite drugih pristopov, ki bi lahko spodbujali vseživljenjsko učenje v vašem bralnem klubu?

SEZNAM REFERENC:

1. Asterios Papaioannou, "Human Manual", 2021
2. Barbara Lison, Bremen Conference "Libraries and Lifelong Learning", 2004
3. Robert Cialdini, "Influence: Science and Practice", 2009

MODUL 6

Izvedla Hellenic Foundation for Culture – Grčija

Naslov modula
Razvoj Philanagnosije preko knjižnih sejmov v obdobju po covid-19.
Učni cilji:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Prikaz značilnosti in lastnosti literarnega mentorja. 2. Oris vpliva pandemije na knjižne sejme in založništvo. 3. Opredelitev konteksta produktivnega modela Philanagnosije. 4. Analiza vsebine učinkovitega okvira za delovanje bralnih klubov. 5. Prepoznavanje značilnosti učinkovitega prevajalskega mehanizma v svetovni knjižni produkciji.
Uvod:
<p>V prvi enoti tega modula lahko dobite več informacij o vplivu covid-19 na knjižno industrijo. Nato so podane značilnosti uspešnega bralnega kluba in s tem uspešnega koordinatorja bralnega kluba. In v tretji enoti boste izvedeli, kaj je "Philanagnosia" in kakšen je produktivni model.</p>

VSEBINA MODULA:

Enota 1:

Vpliv pandemije na knjižno industrijo in založniški sektor

Analiza vpliva COVID-19:

Trenutno stanje (Splošne informacije o knjižni industriji v EU):

- Založniški sektor: eden največjih kulturnih sektorjev v Evropi s skupno vrednostjo 36–38 milijard EUR
- Producerska veriga knjige (vključno z avtorji, prodajalci knjig, tiskarji, oblikovalci itd.) naj bi zaposlovala več kot pol milijona ljudi (poročilo Evropske zveze založnikov iz leta 2018).
- Z več kot 500.000 izdanimi naslovi na leto je evropski knjižni sektor še posebej bogat in raznolik.
- Kot velik problem današnjega časa se izpostavlja velika podražitev papirja

Značilnosti, ki jih izkazuje knjižni trg na mednarodni - evropski - nacionalni ravni:

Fleksibilnost - Prilagodljivost - Vzdržljivost

Kje so vzroki?

- "eksplozija" branja leta 2020
- delo na daljavo
- omejevanje prostočasnih dejavnosti
- več časa na voljo

Stephen Lotinga, izvršni direktor Združenja založnikov Združenega kraljestva, je dejal:
"Založniški sektor je dokazal neverjetno odpornost na vse velike izzive leta 2020."

A. VPLIV NA ZALOŽNIŠKI SEKTOR - LETO 2020

"Eden od prvih učinkov je bila odpoved izida številnih načrtovanih novih naslovov – kar je posledično dodatno vplivalo na prihodke,"

Enrico Turrin, Ann. Direktor Zveze evropskih založnikov.

- Vse države so imele težave in odpovedi svojih načrtovanih založniških dejavnosti.
- Znatno povečanje spletne prodaje avdio in elektronskih knjig v številnih državah
- V številnih državah se je močno povečala tudi prodaja elektronskih in zvočnih knjig, ponekod pa so se založniki odločili za izdajo določenih naslovov le v digitalni obliki.

B. VPLIV NA KNJIGARNE

Po objavljenih podatkih Združenja evropskih knjigotržcev za leto 2020 in za države:

- Leta 2020 je 88 odstotkov knjigarn v EU reklo, da so se morali zapreti vsaj enkrat med karanteno
- V eni tretjini držav so vlade zagotovile posebne subvencije za pomoč knjigotržcem
- V vseh anketiranih državah so vlade zagotovile nepovratna sredstva/spodbudne pakete, da bi poskušale izboljšati splošne gospodarske obete
- V več kot polovici držav, vključenih v študijo, se je skupna prodaja knjig za leto 2020 močno zmanjšala v primerjavi z letom 2019

C. VPLIV NA KNJIŽNE SEJME:

- Za leto 2020 sta bila popolnoma odpovedana Mednarodna knjižna sejma prvega semestra, in sicer Mednarodni knjižni sejem v Parizu (20-23/3/2020) in Bologni (30/3-2/4/2020) in prestavljena na leto 2021.
- V drugi polovici leta so načrtovani knjižni sejmi potekali večinoma digitalno.
- S fizično prisotnostjo so kljub omejitvam potekali Moskovski mednarodni knjižni sejem ter razstave arabskih držav in Latinske Amerike.
- V letu 2021 je bil v uporabi predvsem model hibridnih knjižnih sejmov, nove zvrsti, v katero nas je vse izurila nuja.

Zaključek:

Knjižni sejmi so preživeli večinoma z močnimi državnimi subvencijami, saj so dragi in so bili ob dobiček zaradi izgube razstavljalcev.

D. VPIV NA BRALNE KLUBE

- Povečanje števila članov v že obstoječih bralnih klubih
- Ustanovitev novih bralnih klubov

ENOTA 2:

Vsebinska analiza učinkovitega okvira za delovanje bralnih klubov

Opredelitev: Bralna skupina je (na splošno neformalno) organizirana skupina približno 5-15 ljudi, ki se sistematično srečujejo z vnaprej dogovorjenim programom, da po skupnem dogovoru razpravljajo o knjigah, ki jih berejo člani.

Kako deluje: Ob vnaprej dogovorjenem času se člani sestanejo in po predlogih in pogovoru izberejo knjige.

- Organizirana so redna srečanja, običajno mesečno.
- Za vsako knjigo (izbirno) je glede na temo določen poročevalec.
- Včasih (ni pa nujno) je povabljen strokovnjak, pisatelj ipd.
- Vsak mesec člani preberejo dogovorjeno knjigo, eno knjigo na mesec.
- Na mesečnem srečanju je (morda) predstavitev in pogovor o knjigi.
- Pogosto sledita kava ali čaj (pijača, gostilna itd.).

Bralni klubi so običajno organizirani v:

- Območja skupnega bivanja (vas, sošeska itd.).
- Delovna mesta (pisarna, tovarna itd.).
- Društvo ali organ (izletniško društvo, strokovni klub, klub ipd.).
- Naravni knjižni prostori (knjigarna, knjižnica itd.).
- Organizirane izobraževalne ustanove (univerza, fakulteta, institucija za tuje jezike itd.).
- Pa tudi na domovih, iz skupin prijateljev.
- Ali redkeje na zunanjih lokacijah (npr. park)

Teme:

Bralni klub je lahko glede na sestavo in interese udeležencev:

- Splošen (beremo, kar želimo)
- Literatura
- Žanrski (kriminalka, zgodovinska, kulinarčna, otroška, novogrška poezija itd.)

Pravila:

(Potrebna so nekatera pravila; vendar vsak klub postavlja svoja pravila).

- Bralni klub je svobodna in odprta ustanova, prilagodljivost je v njegovi naravi.

Zato ni splošnih pravil za:

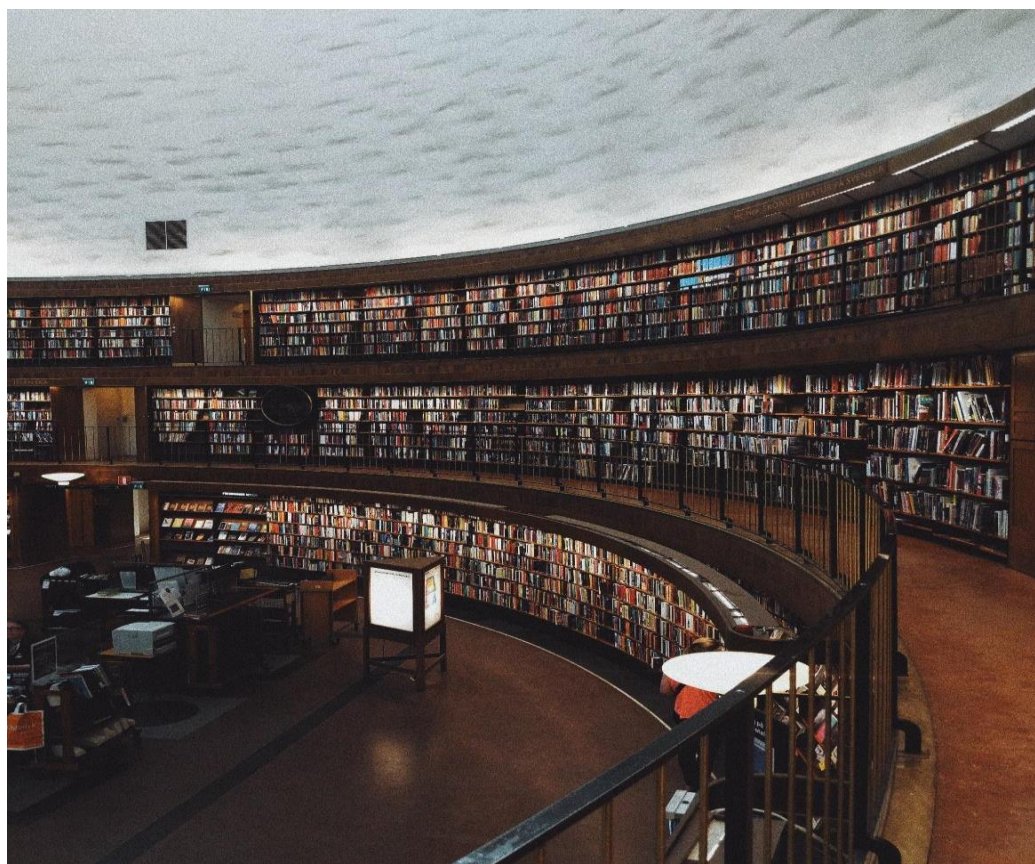
- Koliko in kdo sodeluje
- Kako, kje, kako pogosto itd. se srečuje
- Kako in če so podani predlogi, raziskave itd.
- Koliko knjig se prebere v enem letu
- Kako so izbrane

Primeri klubov:

- Klub prijateljev
- Sosedski klubi
- Klub kluba (npr. policistov)
- Klub knjižnice, knjigarne, kulturne ustanove
- Tematski klubi: detektivski roman, moderna književnost, starogrška književnost, filozofija in kontemplacija, romantični roman itd.

Hierarhija:

- 1 + drugi / Prevladuje monolog / »Razsvetljena diktatura« / Znanje že obstaja / Knjiga ima vlogo avtoritete.
- Vsi enaki (ali približno!) / Dialog prevladuje / Dobro urejena demokracija
- Znanje enako: že obstoječe, iskano, ustvarjeno

Značilnosti koordinatorja bralnega kluba kot literarnega mentorja

Glavne značilnosti:

- Organizacija
- Sodelovanje
- Interakcija
- Odločnost
- Timski duh
- Vodstvene sposobnosti

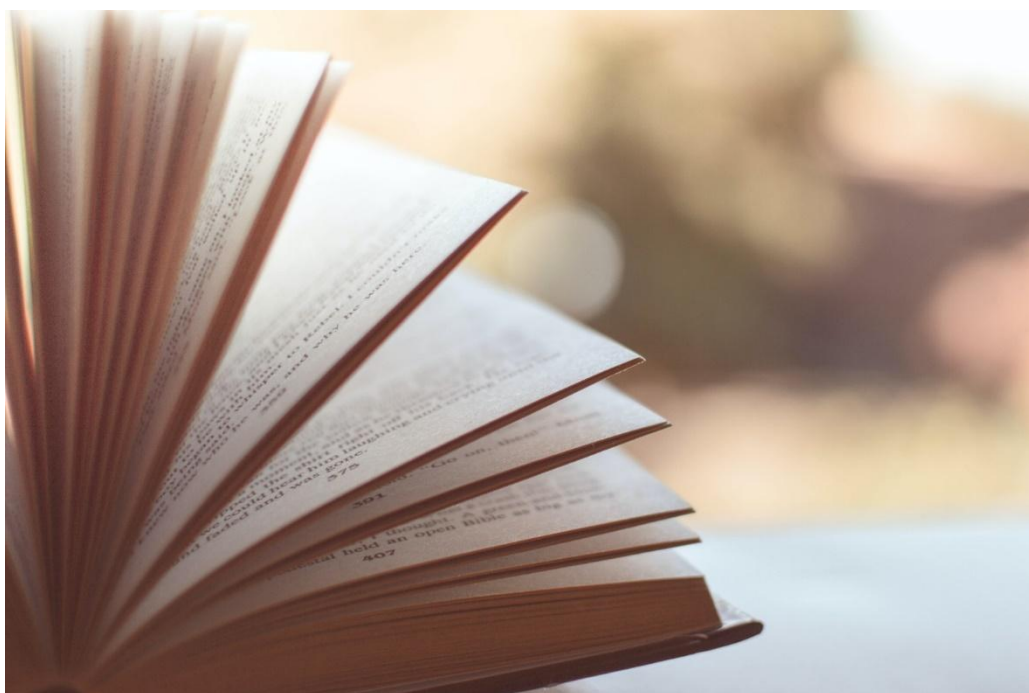
Dodatne lastnosti:

- ljubezen do knjig in branja
- poznavanje literature in pisane besede nasploh
- stalne informacije o knjižni produkciji na nacionalni ali mednarodni ravni
- razumevanje interesov skupine za pravilno usmerjanje

- prilagodljivost glede možnosti za izpolnjevanje "bralnih" zahtev članov
- sposobnost analiziranja besedil, stališč do tem, vodenja razprave
- kolektivni ustvarjalni duh navdiha za nenehno iskanje novih bralnih odkritij

Koordinator bralnega kluba mora:

- Imeti plemenito strast do knjig
- Biti navdihnjen in sposoben navdihovati
- S poglobljanjem in obnavljanjem tem ohranjati zanimanje ekipe
- Pritegniti nove člane za obogatitev sestave skupine.

ENOTA 3:

Ogrodje produktivnega modela Philanagnosie

Definicija:

Izraz "Philanagnosia" (ljubezen do branja) vsebuje vse te lastnosti, ki opredeljujejo proces branja, ne kot obveznost, temveč kot užitek in ljubezen do znanja, komunikacije in veselja, ki ga knjiga ponuja.

Kako je določen okvir produktivnega modela Philanagnosie?

Glavni poudarek je na otroštvu in mladostništvu, vendar je spodbujanje branja preko modelov vseživljenjskega učenja razširjeno na vse starosti.

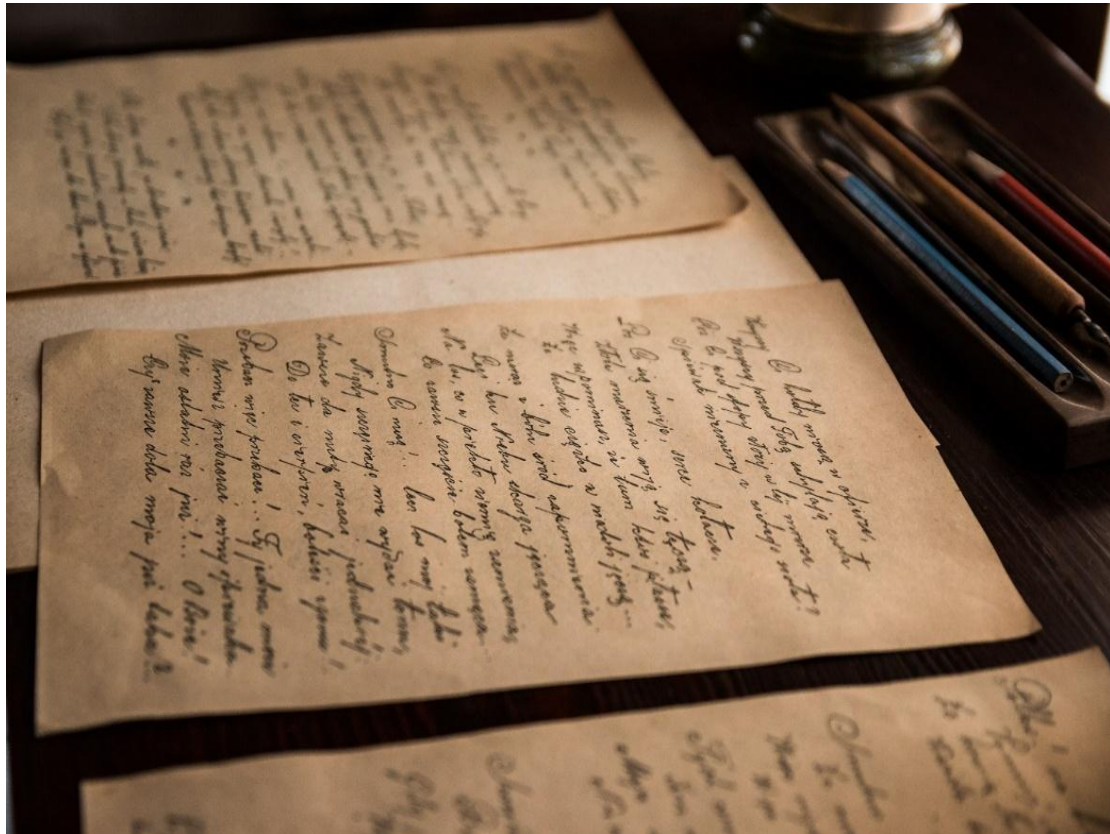
Brezčasne prednosti Philanagnosie:

- Zmanjšuje stres
- Izboljša spomin in sposobnost pomnjenja
- Je najboljši učitelj
- Razširi domišljijo
- Prebudi potencialni literarni talent

Osnovne strategije za gojenje Philanagnosie:

1. Prednost otroku, ključ prihodnosti
2. Dajanje druge priložnosti – vseživljenjsko učenje
3. Kreativna uporaba novih tehnologij, digitalizacija literarnih arhivov
4. Uporaba priljubljenih medijev za prenos, družbenih medijev itd.
5. Uporaba ustvarjalcev knjige, avtorjev, ilustratorjev ipd.
6. Sodelovanje s kulturnimi ustanovami, npr. knjižnice, fundacije, društva, skupine za bolj neposreden dostop do širše javnosti

7. Ustvarjanje kulturnih prizorišč, literarnih festivalov, knjižnih sejmov itd.
8. Podpora novim ustvarjalcem, seminarji kreativnega pisanja, literarni natečaji, štipendije itd.
9. Bralni klubi, eminentno področje za gojenje Philanagnosie

ŠTUDIJA PRIMERA:

Kako lahko uporaba novih tehnologij prispeva k razvoju bralnih klubov?

- Sledila bo kombinacija fizične prisotnosti z uporabo tehnologije.
- Tokrat lahko bralne klube usmerijo k mladim, saj mladi pretežno uporabljajo internet.
- Očitno je, da bodo bralni klubi doživeli hibridni razvoj.
- Člani raziskujejo, pišejo in sodelujejo z ustvarjalnostjo.
- Klubi, ki se bodo vračali k fizičnim srečanjem, se soočajo s problemom majhnega in neprimerne prostora.
- Zaskrbljeni zaradi dostopnosti kakovostne tehnologije, saj so se ves ta čas srečevali s številnimi težavami.
- Potrebujemo platforme, ki podpirajo tudi večpredstavnost za predstavitve, dokumentarne filme itd.
- Občine so lahko kot podporniki tudi del bralnih klubov.
- Hibridni model je tu, čeprav živimo v prehodnem obdobju. Prej ko bo prehod izveden, bolje se bodo bralni klubi lahko izboljšali in hibridno razvijali.
- Pogosto na spletu sodelujejo ljudje, ki nikoli ne bi šli na fizični sestanek, npr. moški, ki jih je morda sram, ljudje z gibalnimi težavami, v njihovem klubu sta dva slepa člana.
- Za goste je spletno srečanje veliko lažje zaradi oddaljenosti ali drugih razlogov.
- Zanimiva zgodba so blogi, kjer člani nalagajo kritična ali poročevalska besedila in druga besedila, ki nastajajo v bralnem klubu ali zaradi njega. Torej pomembno delo, ki se opravlja, ni izgubljeno, ampak se deli prek datoteke, ki je ustvarjena in na voljo vsem zainteresiranim stranem.

ZAKLJUČEK:

Odkriti morajo, kaj so meje nove dobe, kaj to pomeni za spletni in klasični bralni klub in kako jih lahko združijo, ko jim nove tehnologije dajejo priložnost, da povabijo na primer govorca ali pisatelj iz daljne dežele, česar si v preteklosti niso mogli zamisliti, zdaj pa je mogoče.

Nove tehnologije ponujajo zelo veliko možnosti. Preučiti je treba, kako naj s prav mero tehnologije in glede na resnične cilje bralnih klubov, ki izhajajo iz njihovega glavnega cilja, pravilno uporabijo novo tehnologijo, potrebno za izpolnitev tega cilja.

KVIZ/NALOGA ZA SAMOOCENJEVANJE:

Ob glavni temi študije primera se odpirajo nekatera vprašanja.

Interaktivna vprašanja:

- Ali bodo člani, ki se srečanju pridružijo na daljavo, sodelovali kot poslušalci-gledalci ali kot aktivni člani, ki razpravljajo in podajajo mnenja?
- Ali bo ekipa lahko delovala hibridno?
- Ali ne obstaja nevarnost, da bodo imeli člani občutek, da sodelujejo v televizijski oddaji in ne v bralnem klubu?
- Bodo izgubili občutek intimnosti, družbe ali drug za drugega?

SEZNAM REFERENC:

1. <https://ec.europa.eu/culture/sectors/books-and-publishing>
<http://www.aldusnet.eu/k-hub/impact-pandemic-publishing-europe/>
2. https://www.sne.fr/app/uploads/2020/12/UIE-Post-COVID_Action_Plan_Report2.pdf,https://thegaragejournal.org/files/04/493_

518783e68ca4339c2e05e13ef914cb1c30726560.pdf,<https://news.sky.com/story/covid-19-fiction-sales-up-16-as-people-rediscover-love-of-reading-12288526>,<https://www.theguardian.com/books/2020/mar/26/the-perfect-time-to-start-how-book-clubs-are-enduring-and-flourishing-during-covid-19>

3. Dar, M. (2020). Through COVID-19 Closures, Libraries Take Book Clubs Virtual. Pridobljeno 5. novembra 2021, z:
<https://www.libraryjournal.com/?detailStory=through-covid19-closures-libraries-take-book-clubs-virtual>
4. Hunt, E. (2020, July 1). 'The perfect time to start': how book clubs are enduring and flourishing during COVID-19. The Guardian.
10<https://www.theguardian.com/books/2020/mar/26/the-perfect-time-to-start-how-book-clubs-are-enduring-and-flourishing-during-covid-19>
5. Cumming, S. (12. september 2021). Book clubs see 'massive' increase as readers search for escape from COVID-19. ABC News.
12<https://www.abc.net.au/news/2021-09-13/book-club-boom-during-covid-19/100446242>